

ΤΑ ΜΟΝΑΧΤΗΡΙΑ ΤΗΣ ΑΧΑΪΑΣ
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ
MONASTERIES OF ACHAEA
TOURIST GUIDE

ΠΑΤΡΑ / PATRAS
2013

ΤΑ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑ ΤΗΣ ΑΧΑΪΑΣ
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ

MONASTERIES OF ACHAEA
TOURIST GUIDE

*Πολιτιστικό Πρόγραμμα
του Πρότυπου Πειραματικού Γυμνασίου Πατρών*

*Cultural Programme
of the Experimental Model Junior
High School of Patras*

Επιμέλεια Έκδοσης / Edited by

*π. Ευάγγελος Πριγκιπάκης, Δρ. Θ.
Rev. Dr. Evangelos Pringirakis*

*Νικόλαος Βογιατζής, Φιλολόγος
Nikolaos Vogiatzis, Philologist*

*Ισμήνη Καβαλλάρη, ΜΔΕ Αγγλ. Γλ., ΜΔΕ Σπ. Εκπ.
Ismini Kavallari, M.A. TEFL, M. Ed.*

ΠΑΤΡΑ / PATRAS
2013

ΑΝΤΙ ΠΡΟΛΟΓΟΥ

Ο οδηγός που κρατάτε στα χέρια σας είναι αποτέλεσμα συλλογικής εργασίας καθηγητών και μαθητών του Πρώτου Πειραματικού Γυμνασίου Πατρών, στο πλαίσιο υλοποίησης Προγράμματος Πολιτιστικών Δραστηριοτήτων κατά το Σχολ. Έτος 2012-2013.

Οι εκπαιδευτικοί που έλαβαν μέρος σ' αυτό ήταν ο **π. Ευάγγελος Πριγκιπάκης**, Δρ. Θ., ως γενικός υπεύθυνος του προγράμματος και επιμελητής των κειμένων στα ελληνικά, η **κ. Μαρία Αθανασοπούλου-Τσιριγκούλη**, MSc Φυσικός, ως γενική συντονίστρια του προγράμματος και η **κ. Ισμήνη Καβαλλάρη**, Μάστερ στη Διδακτική της Αγγλικής ως Ξένης Γλώσσας και Μάστερ σε Σπουδές στην Εκπαίδευση, ως επιμελήτρια της απόδοσης του οδηγού στην αγγλική γλώσσα από τους μαθητές. Την πολιτιστική ομάδα αποτέλεσαν μαθητές και μαθήτριες της Γ Τάξης, των οποίων τα ονόματα αναγράφονται στο τέλος του κειμένου για κάθε Μονή.

Η έκδοση του οδηγού δεν θα ήταν εφικτή χωρίς τη γενναιοδωρη χορηγία του υπεραστικού ΚΤΕΛ Αχαΐας και το ενδιαφέρον του προέδρου του, **κ. Ανδρέα Μανωλόπουλου**, χωρίς τις άοκνες προσπάθειες και την αγάπη της **κ. Αναστασίας Μανωλοπούλου - Νικολοπούλου**, Δημοτικής Συμβούλου Πατρέων και Μέλους του Συλλόγου Γονέων του σχολείου μας, αλλά και χωρίς τη θερμή συμπαράσταση **όλων χωρίς εξαίρεση των συναδέλφων**.

Θερμές ευχαριστίες εκφράζονται, τέλος, και προς το ζωγράφο **κ. Στάθη Ανδρουτσάκη** για την ευγενική παραχώρηση του έργου που κοσμεί το εξώφυλλο του οδηγού.

PROLOGUE

The guide that you are holding is the result of the collective work of the teachers and students of the Experimental Model Junior High School of Patras, in the context of implementing a cultural activities programme during the school year 2012-2013.

The teachers that participated in this, were Rev. **Evangelos Pringipakis Dr.** in Theology as the person in charge of the programme and text editor in Greek, **Maria Athanasopoulou-Tsirigouli MSc** Physicist as general coordinator of the programme, and **Ismeni Kavallari**, a holder of two Master's degrees, in Teaching English as a Foreign Language as well as in Educational Studies, as the translation editor in the English language of this guide, which was initially rendered in English by the students. **The cultural team was constituted by third - grade - junior - high - school students**, whose names are mentioned at

the end of the text on each monastery.

The publication of this guide would not have been feasible without the generous sponsoring of interurban Buses of Achaia and the interest of chairman Mr. **Andrew Manolopoulos**. Moreover, it would not have been achieved without the tireless efforts and love of Ms. **Anastasia Manolopoulou - Nikolopoulou**, Municipal Councilor of Patras and Member of the Association of Parents of our School, as well as without **the warm support of all colleagues**.

Finally, we would like to express our warm thanks to the painter Mr. **Stathis Androutsakis** for his kind granting of the work of art that decorates the front cover of this tourist guide.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ο Μοναχισμός στην Αχαΐα.....	5
------------------------------	---

ΜΟΝΕΣ

ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΤΡΩΝ

Γηροκομείου.....	7
Ομπλού.....	9
Αγ. Πάντων Τριταίας.....	11
Νοτενών.....	13
Χρυσοποδαριτίσσης.....	14
Μαρίτσας.....	15
Παναγίας Ελεούσης.....	17
Αγ. Νικολάου Μπάλα.....	18
Προφ. Ηλία Πατρών.....	19
Αγ. Ειρήνης Ριγανοκάμπου.....	20
Μεταμ. Σωτήρος Μιντιλογλίου.....	21
Αναλήψεως Παυλοκάστρου.....	22
Ταξιάρχη Μιχαήλ Αλεποχωρίου.....	23

ΜΟΝΕΣ

ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΑΙΓΙΑΛΕΙΑΣ

Ταξιάρχων.....	25
Αγ. Ιωάννου Βερίνου.....	27
Πεπελενίτσας.....	28
Αγ. Αποστόλων Περιθωρίου.....	29
Αγ. Τριάδος Βουρών.....	30
Αγ. Νικολάου Βουρών.....	31
Αγ. Τριάδος Ακράτας.....	32
Παναγίας Καταθεσίων.....	33
Αγ. Τριάδος Ζαρούχλας.....	34

ΜΟΝΕΣ

ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ

Μεγάλου Σπηλαίου.....	35
Αγ. Λαύρας.....	36
Αγ. Θεοδώρων Αροανίας.....	38
Μακελλαριάς.....	39
Αγ. Αθανασίου Κλειτορίας.....	40
Αγ. Γεωργίου Μανεσίου.....	41
Αγ. Νικολάου Βλασίας.....	42
Ευαγγελίστριας Δάφνης.....	43
Φανερωμένης Αροανίας.....	44
Αγ. Τριάδος Λειβαρτζίου.....	45
..	
Γλωσσάριο.....	47

CONTENTS

The Monasticism in Achaia.....	5
--------------------------------	---

MONASTERIES

OF PATRAS REGION

Yirokemeio.....	7
Oblou.....	9
Ayioi Pantes in Tritaia.....	11
Notenon.....	13
Panayia Chrysopodaritissa.....	14
Maritsa.....	15
Panayia Eleousa.....	17
Ayios Nikolaos Bala.....	18
Prophet Elias in Patras.....	19
Ayia Irene in Riganokampos.....	20
Metamorphosis Sotiros in Mintilogli.....	21
Pavlokastro, Analepsis Sotiros.....	22
Taxiarch Michael in Alepochorion.....	23

MONASTERIES

OF AIGIALEIA REGION

Taxiarchs.....	25
Ayios Ioannis in Verinon.....	27
Pepelenitsa.....	28
Ayioi Apostoloi in Perithor.....	29
Ayia Triada in Voura.....	30
Ayios Nikolaos in Voura.....	31
Ayia Triada in Akrata.....	32
Panayia Katathesion.....	33
Ayia Triada in Zarouchla.....	34

MONASTERIES

OF KALAVRYTA REGION

Mega Spilaio.....	35
Ayia Lavra.....	36
Ayioi Theodoroi in Aroania.....	38
Makellaria.....	39
Ayios Athanasios in Kleitoria.....	40
Ayios Georgios in Manesi.....	41
Ayios Nikolaos in Vlasia.....	42
Evangelistria in Daphne.....	43
Faneromeni in Aroania.....	44
Ayia Triada in Leivartzi.....	45
..	
Glossary.....	47

Ο ΜΟΝΑΧΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΑΧΑΪΑ

Οι απαρχές του μοναχισμού στην Αχαΐα, παρά την έλλειψη μαρτυριών, πρέπει να τοποθετηθούν στον 5^ο αι., οπότε και λειτούργησαν στην περιοχή τουλάχιστον δύο κοινοβιακές μοναστικές κοινότητες στις θέσεις των σημερινών Μονών Γηροκομείου και Μαρίτσης.

Τον 8^ο αι. η παρουσία του μοναχισμού είναι πλέον πολύ έντονη, ενώ τον 9^ο παρατηρείται άφιξη πολλών μοναχών από τη Ν. Ιταλία και ίδρυση νέων Μονών, μεταξύ των οποίων ξεχωρίζει αυτή του Μεγάλου Σπηλαίου. Το 10 αι. ο μοναχισμός γνωρίζει ιδιαίτερη άνθηση με κέντρα τις κοινοβιακές Μονές της Αγ. Ειρήνης Ριγανοκάμπου, του Γηροκομείου, της Μαρίτσης και του Λεοντίου στη δυτική πλευρά, ενώ στην ανατολική με αυτές της Αγ. Λαύρας (Παλαιά) και των Ταξιάρχων. Την περίοδο αυτή αναπτύσσεται έντονα και ο αναχωρητικός μοναχισμός, γι' αυτό και παρατηρείται ίδρυση πολλών ασκητηρίων.

Η Φραγκοκρατία στην Αχαΐα (1205-1429) είχε ως συνέπεια πολλοί μοναχοί να υποστούν διώξεις, Μονές να καταληφθούν και να ιδρυθούν νέες, ρωμαιοκαθολικές. Η κατάσταση μεταβάλλεται σταδιακά από το 14^ο αι. με την επικράτηση στον πελοποννησιακό χώρο των δεσποτών Παλαιολόγων. Τότε ανακαινίζονται οι Μονές της Αγ. Λαύρας, των Ταξιάρχων και της Μαρίτσης ή οικοδομούνται νέες όπως της Χρυσοδομαρίτσης, του Ομπλού και του Παυλοκάστρου.

Κατά την περίοδο της πρώτης Τουρκοκρατίας (1429-1687) οι ήδη υπάρχουσες Μονές διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην ανακούφιση του υπόδουλου λαού, ενώ το 17^ο αι. παρατηρείται ανοικοδόμηση νέων στις ορεινές περιοχές, όπως αυτές των Καταθεσίων, Λειβαρτζίου και Βουρών. Η Βενετοκρατία στη συνέχεια (1687-1715), ευνόησε την ανάπτυξη του μοναχισμού, με αποτέλεσμα να ανακαινιστούν ή να ανοι-

THE MONASTICISM IN ACHAEA

The beginnings of monasticism in Achaia, despite the lack of testimonies, should be placed in the 5th century, when Christianity had expanded henceforth satisfactorily in the region and at least two commune monastic communities functioned, in the places of the current monasteries Yirokomeio and Maritsa.

In the 8th century, the presence of monasticism is very intense in the region, while in the 9th century, we can observe the arrival of many monks from South Italy and the foundations of new monasteries, amongst them Mega Spilaio monastery is distinguished. In the 10th century, monasticism blossoms having as centers the commune monasteries of Ayia Irene in Riganokampos, the Yirokomeio, Maritsa and Leontios monasteries in the western side, and the Ayia Lavra (old monastery) and Taxiarchs monasteries in the eastern side. During this period there is an intense development of hermitism, thus we observe the establishment of many Hermitages.

The Frank Occupation in Achaia (1205 – 1429) had as a consequence a lot of monks to suffer from prosecutions, monasteries to be occupied and the establishment of new Roman Catholic monasteries. The situation has been altered progressively since the 14th century with the domination of the Palaiologoi Despotat on the Peloponnese land. During that time the monasteries of Ayia Lavra, the Taxiarchs and Maritsa were renovated, or new ones were built such as Chrysopodaritissa, Oblou and that of Pavlokaastro.

During the period of the first Turkish occupation (1429 – 1687), the already existing monasteries played an important role in the relief of the occupied population, while in the 17th century a reconstruction of new monasteries in the remote mountain regions was observed, as those of Katathesion, Leivartzi and Voura. The Venetian occupation (1687 – 1715) later on, encouraged the

κοδομηθούν νέες Μονές όπως αυτή της Αγ. Λαύρας (Νέα), του Ομπλού, των Ταξιαρχών (Νέα), του Παυλοκάστρου, της Ελεούσης (Παλαιά), της Ακράτας (Παλαιά), του Αλεποχωριού και της Μαρίτσης. Από το 18^ο αι., πολλές από τις ήδη υπάρχουσες Μονές ανακαινίζονται και τοιχογραφούνται, ενώ ανοικοδομούνται και νέες.

Κατά τη δεύτερη Τουρκοκρατία και την επαναστατική περίοδο (1715-1827), οι Μονές της Αχαΐας διαδραμάτισαν αποφασιστικό ρόλο στην προετοιμασία και την επιτυχία του Αγώνα για την Ελευθερία, κάτι για το οποίο κατέβαλαν βαρύ τίμημα, αφού πολλές πυρπολήθηκαν ή και καταστράφηκαν ολοσχερώς. Η μεγαλύτερη δοκιμασία για το μοναχισμό της Αχαΐας όμως έμελε να συμβεί δυστυχώς μετά την ανεξαρτησία, αφού με διάταγμα της οθωνικής αντιβασιλείας πολλές από τις Μονές διαλύθηκαν και η περιουσία τους καταπατήθηκε και αφανίστηκε, χωρίς κανένα απολύτως όφελος για την πατρίδα και το λαό μας. Σήμερα, καταβάλλεται προσπάθεια να διατηρηθούν οι υπάρχουσες Μονές, να ανακαινιστούν και να συντηρηθούν οι διαλυμένες ή οι ανενεργές από αυτές, ώστε κάποιες να λειτουργήσουν στο μέλλον, καθώς ο μοναχισμός αποτελεί οργανικό κομμάτι της Εκκλησίας και αναπόσπαστο στοιχείο της Ορθόδοξης Πνευματικότητας, ως πρότυπο αληθινής εν Χριστώ ζωής.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ: **Μ. Γεωργοπούλου-Βέρρα** (επιμ.), *Βυζαντινά και Μεταβυζαντινά Μοναστήρια της Αχαΐας*, Αθήνα 2006. **Α.Ι. Λαμπροπούλου**, «Ο Μοναχισμός στην Αχαΐα κατά τη Μεσοβυζαντινή Περίοδο. Συνθήκες εξάπλωσης και ανάπτυξης», στο **Β. Κόντη**, (επιμ.), *Ο Μοναχισμός στην Πελοπόννησο 4ος -15ος αι.*, (Διεθνή Συμπόσια 14), Αθήνα 2004, σ. 87-112 και **Πρότυπο Πειραματικό Γυμνάσιο Πατρών**, *Ιστορία της Εκκλησίας των Πατρών*, Πάτρα 2012.

Πρωτ. Δρ. Ευάγγελος Πριγκιπάκης

growth of monasticism, which resulted in the renovation of many monasteries and in the construction of several new ones, such as Ayia Lavra (New monastery), Oblou, the Taxiarchs (New monastery), Pavlokastron, Eleousis (old monastery), Akrata (old monastery), Alepochori and Maritsa. From the 18th century, many of the already existing monasteries were renovated and decorated with wall paintings, while new ones were built.

During the second Ottoman occupation and the revolutionary period (1715 – 1827), the monasteries of Achaia played a decisive role in the preparation and the success of the fight for independence, for which they paid a heavy toll, as many of them were sieged or even totally destroyed. The biggest challenge for monasticism in Achaia was after the independence, since with a decree by the Othonic vice-royalty, many of them were ruined, and their estate was looted, with absolutely no gain for the homeland and Greek people. Nowadays, there is an overwhelmed effort for the maintenance of the existing monasteries of Achaia, the renovation and the preservation of the ruined or inactive ones in order for their function to be potential in the future, since monasticism constitutes an organic part of the church and an integral element of the Orthodox Spirituality, as a model of a real 'in Christ' life.

BIBLIOGRAPHY: **M. Georgopoulou-Verra** (ed.), *Byzantine and Post - Byzantine Monasteries of Achaia*, Athens 2006. **A.I. Lampropoulou**: "The Monasticism in Achaia during Middle - Byzantine Period. Conditions of spread and growth", in **B. Konti**, (ed.), *The Monasticism in Peloponnese 4th -15th century*, (International Conferences 14), Athens 2004, p. 87-112 and **Experimental Model Junior High School of Patras**, *Church History of Patras*, Patras 2012.

Rev. Dr. Evangelos Pringipakis
Transl. : Ismini Kavallari

ΜΟΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΤΡΩΝ

ΜΟΝΗ

ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟΥ

Η Ιερά Μονή Παναγίας της Γηροκομίτισσας είναι ανδρική και ανήκει στη Μητρόπολη Πατρών. Από τον 5^ο αιώνα υπήρχε στο χώρο της σημερινής Μονής μοναστική κοινότητα. Ως κοινοβιακή όμως η Μονή ιδρύθηκε και λειτούργησε από τον 10ο αι., γι' αυτό και είναι μία από τις αρχαιότερες της Αχαΐας και γενικότερα της Ελλάδος. Είναι χτισμένη στην περιοχή του Γηροκομείου, νοτιοδυτικά της Πάτρας σε αμφιθεατρική θέση. Ο χώρος τριγύρω είναι κατάφυτος και δεν θυμίζει σε τίποτα την αποπνικτική εικόνα του κέντρου της Πάτρας.

Για να φτάσει ο επισκέπτης στη Μονή από την πλατεία Γεωργίου (Πάτρα), θα χρειαστεί να ακολουθήσει την οδό Κορίνθου και να στρίψει δεξιά στην οδό Αγίου Νικολάου, την οποία θα διασχίσει μέχρι τον ομώνυμο Ναό. Από εκεί θα συνεχίσει ακολουθώντας την οδό Αγίου Γεωργίου και στη συνέχεια την οδό Γερμανού, για να φτάσει μέχρι την πλατεία των Ταμπαχάνων. Θα στρίψει από εκεί αριστερά στην οδό Δωδεκάτου Συντάγματος, θα περάσει το στρατόπεδο του ΚΕΤΧ και τη Μονή Προφήτη Ηλία, διακόσια μέτρα περίπου μετά την οποία θα συναντήσει στα αριστερά έναν σχετικά στενό και ανηφορικό δρόμο, τον οποίο και θα ακολουθήσει. Έπειτα από λίγο θα φτάσει στην επιβλητική είσοδο της Μονής, αφού το ταξίδι του θα έχει διάρκεια 15-20 λεπτά περίπου. Η πρόσβαση στη Μονή από το κέντρο της Πάτρας είναι εφικτή βέβαια και με την αστική συγκοινωνία.

Αξίζει να σημειωθεί πως στον τόπο που είναι κτισμένη η Μονή υπήρχε λατρευτικός χώρος, πιθανόν της θεάς Αρτέμιδος, κατά την αρχαιότητα. Η ονομασία της Μονής οφείλεται στο ότι, στο χώρο που ι-

MONASTERY

OF YIROKOMEIO

The holy monastery of Panayia with the appellation 'Yirokemitissa' is an exclusively male enclave and belongs to the Metropolis of Patras. From the 5th century there was a monastic community at the location of the present monastery. The monastery has been founded and operated as a commune since the 10th century, thus it is one of the most ancient ones in Achaia and generally speaking in Greece. It is built in the area called Yirokomeio, south-west of Patras, in a panoramic location. The surrounding area is overgrown and it is nothing like the suffocating atmosphere of Patras' city center.

In order, for the visitors, to reach the monastery from the Georgios square, they will have to follow Korinthou Street and turn right in Ayiou Nikolaou Street, which they must follow until he/she they reach the church of Ayios Nikolaos. From there, they will follow the Ayiou Georgiou Street and then the Germanou Street, in order to reach the Tabahana square. There, they will have to turn left in the Dodekatou Sydagmatos Street, pass the military training camp KETX and the monastery of Prophet Elias. Two hundred meters farther, they will reach a narrow steep road on their left which they must follow. After a while, they will reach the imposing entrance of the Yirokomeio monastery. The whole trip should take almost 15-20 minutes. The monastery is also accessible from the city centre of Patras by public transportation.

It should be noted that at the place where the monastery was built, during the ancient years, there used to be a worshipping temple for the goddess Artemis. Some believe that the monastery took the name Yirokomeio

δρύθηκε, προϋπήρχε γηροκομείο που διέθετε και Ναό, ή κατ' άλλους στο ότι, όταν οι Μοναχοί ίδρυσαν το Μοναστήρι έχτισαν ταυτόχρονα και συντηρούσαν γηροκομείο, πράγμα άλλωστε όχι άγνωστο για τα μοναστήρια της Βυζαντινής Εποχής. Μία όμως παλιά παράδοση, που δέχεται και ο ιστορικός Θωμόπουλος, συνδέει την ίδρυση και το όνομα της Μονής με τον Άγιο Αρτέμιο, τη μεταφορά του Ιερού Λειψάνου του Αγίου Ανδρέου στην Κωνσταντινούπολη και το υδραγωγείο της πόλεως. Η Μονή από τη φθορά του χρόνου και κυρίως λόγω του καταστρεπτικού σεισμού του έτους 1993 υπέστη μεγάλες ζημιές και ανακαινίστηκε κατά τα έτη 1995-1999. Πανηγυρίζει το Δεκαπενταύγουστο και δευτερευόντως την Τρίτη του Πάσχα και την 23η Αυγούστου. Αξίζει να την επισκεφθεί κανείς την περίοδο του Δεκαπενταύγουστου, να παρακολουθήσει τις Παρακλήσεις και ιδιαίτερα τα Εγκώμια της Παναγίας.

Η προσφορά της Μονής είναι μεγάλη στην περιοχή, μέσα από το φιλανθρωπικό της έργο (συσσίτια και συμπαραστάση στην τοπική κοινωνία). Στο καθολικό της φυλάσσεται ο πάνσεπτος θησαυρός της που είναι η θαυματουργή εικόνα της Παναγίας της Γηροκομητίσσης σε επιβλητικό μαρμάρινο θρόνο, καθώς και η αξιόλογη τέχνης εικόνα της Παναγίας, που φέρει την επιγραφή "Μήτηρ Θεού, η Αληθινή" η οποία είναι έργο του 14ου αι. Στη Μονή υπάρχει επίσης πλούσια βιβλιοθήκη, ενώ λειτουργεί έκθεση βιβλίου και εκκλησιαστικών ειδών.

Η αδελφότητά της αποτελείται ουσιαστικά από τους επτά μοναχούς που ζουν μέσα στη Μονή, με επικεφαλής τον ηγούμενο. Η δυνατότητα επίσκεψης είναι καθημερινή από τις 9.00'-17.00' και τις συγκεκριμένες ώρες μπορεί να ξεναγηθεί ο επισκέπτης από κάποιον μοναχό που συνήθως βρίσκεται εκεί. Η επίσκεψη στη Μονή μπορεί να συνδυαστεί με επίσκεψη στη γυναικεία Μονή του Προφήτη Ηλία. Το τηλέφωνο της Μονής είναι 2610-275912 και το fax 2610-224861.

Περισσότερες πληροφορίες μπορεί να βρει ο επισκέπτης στην ιστοσελίδα www.i-m-patron.gr/mones/girokomeiou/gi και στο βιβλίο του Ε.Χρ. Μαρινέλλη, Παναγία η Γηροκομίτισσα. Το Ιστορικό Μοναστήρι της Πάτρας, Πάτρα 2003².

Βασίλειος Αθανασόπουλος

because, before the abbey was built, a geriatric home that had a church existed. Others believe that when the monks established the monastery, they built and maintained at the same time a geriatric home, which was a common practice in the Byzantine era. However an old tradition which was also accepted by a well known Greek historian, Mr. Thomopoulos, combines both the establishment and the name of the monastery with martyr Artemios, with the transportation of the holy relic of St. Andrew, the Apostle, to Constantinople and with the aqueduct of the city. The monastery, as a result of the wear of years and mainly the devastating earthquake in 1993, sustained many great damages and was renovated during the years 1995-1999. It primarily celebrates on the 15th of August, secondly every Easter Tuesday and finally on the 23rd of August. It is worth visiting it on the 15th of August so as to attend the Solicitations and most importantly the Eulogies to the Virgin.

The contribution of the monastery is significant to the area, through its charity work (rations and support to the local community). In the Katholikon of this monastery, the most sacred treasure of the monastery is kept, which is the miraculous icon of Panayia Yirokmitissa on an imposing marble throne. You may also find the icon of Panayia with the appellation 'Alithini' (Real). This icon dates back to the 14th century. Last but not least, in the monastery there is a huge library and book fairs from which you can buy ecclesiastical items.

The brotherhood of the monastery consists of seven monks that live in the monastery. The head of the monastery is the abbot. It is open on a daily basis from 9.00-17.00 and during these hours you can also have a tour by a monk. The visit to this monastery can be combined with a visit to the monastery of Prophet Elias. The telephone number of the monastery is (030)-2610-275912 and the fax is (030)-2610-224861. You can find more information on the following page www.i-m-patron.gr/mones/geirokeiou/gi as well as in the book by E. Chr. Marinellis, Panayia Yirokmitissa: The historical monastery of Patras, Patras 2003².

Vasilios Athanasopoulos

ΜΟΝΗ ΟΜΠΛΟΥ

Η Ιερά Μονή Εισοδίων της Θεοτόκου Ομπλού ανήκει στην Ιερά Μητρόπολη Πατρών και βρίσκεται στην Κρήνη, ένα χωριό κοντά στο Σαραβάλι, δεκαπέντε περίπου χιλιόμετρα έξω από την Πάτρα και σε υψόμετρο περίπου 860 μ. Έχει εμβαδό περίπου 1800 τ.μ. και είναι χτισμένη σε σχετικά ορεινό και κατάφυτο τόπο με αποτέλεσμα, αρκετές φορές, τον χειμώνα να χιονίζει. Απέχει περίπου 15 λεπτά από την Πάτρα, μέσω της οδού Πατρών - Κλάους ή της Ακρωτηρίου.

Στον τόπο όπου κτίστηκαν τα πρώτα κελιά βρισκόταν ένα παρεκκλήσιο, στο οποίο υπήρχε εικόνα της Θεοτόκου. Η εικόνα αυτή είχε πολύ γλυκό πρόσωπο με αποτέλεσμα να ονομαστεί από τους Αρβανίτες κατοίκους της περιοχής «Ομπιλε» που σημαίνει γλυκιά. Έτσι προέκυψε το σημερινό όνομα της Μονής: «Ομπλός». Η Μονή ιδρύθηκε το 1315 από τους μοναχούς Ιωακείμ, Ιωάσαφ και Παρθένιο. Το 1581 η Μονή αναγνωρίστηκε ως σταυροπηγιακή. Είκοσι χρόνια αργότερα το παλαιό καθολικό της Μονής, που χρονολογούνταν πριν την ίδρυσή της, αντικαταστάθηκε με νέο από τον πλούσιο γαιοκτήμονα Γ. Δεμένικα και εγκαινιάστηκε από τον Πατρινό Πατριάρχη Τιμόθεο Μαρμαρινό. Εκτός από το καθολικό και τα δύο πρώτα κελιά, η βόρεια πτέρυγα (1754) όπως τα υπόλοιπα κτίσματα της Μονής ανοικοδομήθηκαν γύρω στο 1689. Η Μονή καταστράφηκε δύο φορές στην διάρκεια της Τουρκοκρατίας και της Ελληνικής Επανάστασης και μία φορά κατά την γερμανική κατοχή. Η δεύτερη καταστροφή της από τους Τούρκους τον Ιούνιο του 1821 ήταν και αυτή με τις σοβαρότερες συνέπειες, αφού εκτός από τα ιστορικά κειμήλια και τα χειρόγραφα που

THE MONASTERY OF OBLU

9

The monastery of Oblu is dedicated to Virgin Mary and belongs to the Metropolis of Patras. The monastery is in Krini, a village

near Saravali, 15 km. far from Patras. The altitude is about 860 m. and the surface of the whole structure is approximately 1800 square meters. It is a green, mountainous place where it often

snows during the winter. It takes 15 min. to drive there either following the Patron Klaious road or the Akrotiriou road.

At the place where the first monk cells were built, there was an oratory in which an icon of Virgin Mary was placed. This icon depicted a very sweet face, having as a result that the locals of Albanian origin called it "Obile", which means sweet. Thus the whole monastery today is called "Oblu". The monastery was founded in 1315 by the monks Ioachim, Ioasaf and Parthenios. In 1581 the monastery was recognized as Stauropegion. Twenty years later the old katholikon, which was dated before the foundation of the monastery, was replaced by a new one donated by the rich landowner G. Demenika and was inaugurated by the local Patriarch Timotheos Marmarinos. Apart from the katholikon and the first two cells, the north wing (1754) and the other surrounding buildings were constructed in about 1689. The monastery was destroyed twice during the Turkish occupation and the Greek Revolution and once more during the German occupation. Its second destruction by the Turks in June 1821 was the most severe one since in addition to the burning of historical relics and documents, the monks were forced to evacuate the

κήκαν, οι μοναχοί αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν την Μονή και να καταφύγουν στα Επτάνησα. Η Μονή Ομπλού βοήθησε επανειλημμένως τόσο την Ελληνική Επανάσταση όσο και τους αντάρτες κατά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο και γι' αυτό κήκε τόσες φορές. Επίσης με μεγάλη χρηματικά ποσά που κατέβαλε, συνέβαλε στην ανόρθωση του κάστρου του Ρίου.

Σήμερα στην Μονή ζουν και εργάζονται υλικά και πνευματικά έξι μοναχοί. Οι μοναχοί ζουν κοινοβιακά και ασκητικά, επιδιόκονοι στην καθημερινή προσευχή, στις εργασίες της Μονής και στον πνευματικό τους αγώνα. Η Μονή έχει να επιδείξει εξαιρετικό φιλανθρωπικό και κοινωνικό έργο, ενώ παράγει και πλήθος προϊόντων. Παναγουρίζει στις 21 Νοεμβρίου.

Στην Μονή υπάρχουν εκτός από τα Άγια Λείψανα, μεταξύ των οποίων μέρος του λειψάνου του Αγ. Χαράλάμπους, και πολλά κειμήλια, χειρόγραφα, σιγίλια, σιγιλιώδη γράμματα, δικαιοπρακτικά και άλλα έγγραφα, λειψανοθήκες και εικόνες, πολλά από τα οποία προέρχονται από την Μονή Μπαμπιώτη. Χαρακτηριστικά παραδείγματα αποτελούν αργυρός Σταυρός Αγιασμού από το 1789, τα τρία τεμάχια του Τιμίου Ξύλου και οι δυο εικόνες της Βρεφοκρατούσας Παναγίας του 1730 και του 1817. Τέλος, οι επισκέπτες έχουν την ευκαιρία να γνωρίσουν τα χωριά γύρω από τον Ομπλό στα οποία μπορούν και να φάνε, ενώ η Πάτρα με τα ιστορικά, αρχιτεκτονικά και θρησκευτικά μνημεία της συνήθως έλκει τους επισκέπτες της Μονής. Το τηλέφωνο της Μονής είναι 2610 – 672125 και το Email: info@omplos.org . Περισσότερες πληροφορίες για τη Μονή μπορεί να βρει ο επισκέπτης στην επίσημη ιστοσελίδα: www.omplos.org, όπως και στη http://www.i-m-patron.gr/news1/news_2012/proswpaimomplou1.html και http://www.i-m-patron.gr/news1/news_2012/proswpaimomplou1.html

Γρηγόριος Κουβεριανός

monastery and flee to the Ionian Islands. Oblu monastery played a crucial role in the Greek Revolution, contributed to the Greek Resistance against the Germans during the Second World War and thus it was burnt several times. Moreover, owing to its financial support, the Castle of Rio was renovated.

Nowadays, six monks live in the monastery and work physically and spiritually. They live in a commune and follow an austere lifestyle, focusing themselves on their daily prayers, their work inside the monastery and their spiritual

struggle. The monastery is actively involved in charity work and social alleviation while it produces a variety of products. It celebrates on the 21st of November.

In the monastery, apart from the Holy Relics and Ayios Charalambos' relic, there are lots of heirlooms, manuscripts, sigils, letters, law records and other documents, reliquaries and icons, many of which originate from the Babiotti monastery. Characteristic examples are a silver cross dated back in 1789, three fragments of the Holy Cross and two icons showing Virgin Mary holding Baby Jesus dated back in 1730 and 1817 respectively. Last but not least, the visitors have the opportunity to familiarize themselves with the local cuisine in the local restaurants of the surrounding villages or they can head to Patras and admire the historical, architectural and religious sights.

For further info the monastery phone number is (030)-2610-672125 and the monastery's e-mail is info@omplos.org. Visitors may find more information in the monastery's official website www.omplos.org as well as in the sites http://www.i-m-patron.gr/news1/news_2012/proswpaimomplou1.html και http://www.i-m-patron.gr/news1/news_2012/proswpaimomplou1.html

Gregorios Kouverianos

ΜΟΝΗ

ΑΓ. ΠΑΝΤΩΝ ΤΡΙΤΑΙΑΣ

MONASTERY

OF AYIOI PANTES

11

Η Ιερά Μονή Αγίων Πάντων Τριταίας είναι ανδρική και ανήκει στη Μητρόπολη Πατρών. Είναι χτισμένη σε μια κατάφυτη ημορεινή περιοχή κοντά στο χωριό Βελιμάχι Τριταίας και απέχει 38 χιλιόμετρα από την πόλη της Πάτρας, δηλαδή περίπου τρία τέταρτα της ώρας. Η πρόσβαση τώρα πια είναι αρκετά εύκολη και μπορεί να γίνει είτε μέσω του χωριού Αγ. Δημήτριος είτε από το χωριό Ερυμάνθεια.

Η Μονή χτίστηκε περίπου στα 1700 από το μοναχό Νεκτάριο με καταγωγή από το χωριό Μπούμπα (σημ. Ελληνικό). Η παλαιά Μονή, του Ταξιάρχη Μιχαήλ, βρίσκεται κοντά στο χωριό Αλεποχώρι, στο όρος Ερυμάνθος, για την οποία γίνεται ειδικά λόγος στον παρόντα οδηγό. Οι καιρικές συνθήκες ανάγκασαν τους μοναχούς να εγκαταλείψουν το «Παλαιομοναστήρο» και να χτίσουν ένα νέο στη θέση που βρίσκεται σήμερα. Ο μοναχός Νεκτάριος έζησε στο μοναστήρι με 30 περίπου πατέρες. Το καθολικό της Μονής είναι αφιερωμένο στον Ευαγγελισμό της Θεοτόκου. Το τέμπλο του είναι ξυλόγλυπτο και οι τοιχογραφίες είναι διακριτές αν και έχουν υποστεί βεβηλώσεις και φθορές. Εντός της Μονής υπάρχουν δύο παρεκκλήσια, ένα αφιερωμένο στον Αγ. Ιωάννη τον Πρόδρομο και το άλλο στους Αγίους Πάντες.

Η Μονή είναι κοινόβια και ασκούνται σήμερα σε αυτή δύο μοναχοί. Παναγυρίζει την Κυριακή των Αγίων Πάντων, στον Ευαγγελισμό της Θεοτόκου και στις 29 Αυγούστου (Αγ. Ιωάννη Προδρόμου). Είναι ανοικτή καθημερινά από τις 9.00-13.00 και 17.00 έως

The Monastery of Ayioi Pantes in Tritaia is an exclusively male enclave and belongs to the Metropolis of Patras. It is built on a green mountainous area, near the village Velimahi of Tritaia and is located nearly 38km far from the city of Patras, so it takes approximately three quarters of an hour to reach it. Access to the monastery is quite easy and can be achieved either through the village Ayios Dimitrios or through the village Erimanthia.

The Monastery was built in 1700 by the monk Nektarios who came from the village Buba. The old Monastery, that of the Taxiarch Michael, which is especially mentioned in this guide, is located near the village Alepohori, in the mountain Erimanthos. The weather conditions forced the monks to abandon the 'Palaiomonastiro' and build a new one in the location that it exists today. The monk Nektarios lived in the monastery together with 30 other monks. The Katholikon of the Monastery is dedicated to the Evangelism of the Virgin. The Monastery temple is made of wood and the wall paintings are visible even though they have suffered desecrations and damages. Inside the Monastery there are two chapels, one dedicated to Ayios Ioannis and the other to Ayioi Pantes.

The monastery is a commune with two monks. The monastery celebrates on the Ayioi Pantes (All Saints) Sunday, on the day that Evangelism of the Virgin is celebrated and on the 29th of August (Ayios Ioannis Prodromos' celebration day). It is open daily

τη δύση του ηλίου και υπάρχει δυνατότητα ξενάγησης.

Η Μονή αποτελεί μεγάλο πνευματικό στήριγμα για την περιοχή είτε με τις ακολουθίες που τελούνται σε αυτή καθημερινά, είτε με το μυστήριο της εξομολογήσεως που προσφέρει στους προσκυνητές. Στη Μονή μπορεί κανείς να επισκεφτεί εκτός του καθολικού και των δύο παρεκκλησιών, το ελαιοτριβείο, τους δύο ξυλόφουρους τεραστίων διαστάσεων που πρόσφατα αναστηλώθηκαν, το οινοπαρασκευαστήριο καθώς και τη βιβλιοθήκη.

Η καθημερινή ζωή των μοναχών ακολουθεί το εξής τυπικό: Εγερτήριο στις 02.30 π.μ., 03.00-05.00 η πρωινή ακολουθία, 05.00-08.00 ανάπαυση, 08.00 πρωινό, 09.00-12.00 τα διακονήματα, 13.00 το γεύμα, 14.00-16.00 ανάπαυση, 17.00-18.30 ο εσπερινός. Τα διακονήματα της Μονής αφορούν εκτός από την περιποίηση των χώρων της, την παραγωγή λιβανιού, λικέρ και τσίπουρου, εργασίες στο περιβόλι, στο αμπέλι, καθώς και την εκτροφή ζώων.

Η επίσκεψη στη Μονή μπορεί να συνδυαστεί και με επίσκεψη στο Καλέντζι για φαγητό στις παραδοσιακές του ταβέρνες. Αν υπάρχει ενδιαφέρον και για πεζοπορία υπάρχει το μονοπάτι που οδηγεί στο Παλαιομονάστηρο (διάρκεια 1.30 ώρα). Μοναδική, επίσης, είναι η ευκαιρία να δει κανείς έναν παραδοσιακό νερόμυλο στο χωριό Κυπαρίσι.

Το τηλέφωνο της Μονής είναι 2694-71267 και το fax 2694-71562. Περισσότερες πληροφορίες στο βιβλίο της Μ. Γεωργοπούλου-Βέρρα (επιμ.), Βυζαντινά και Μεταβυζαντινά Μοναστήρια της Αχαΐας, σ. 143-148.

**Ιωάννης Νικολόπουλος
Παναγιώτης Λιόλιος**

from 9.00-13.00 and 17.00 until the sunset and there is the possibility of a guided tour.

The Monastery is a significant spiritual anchor for the area, either due to the masses which are done on a daily basis, or due to the Holy Confession that the monastery offers to the pilgrimages. Inside the monastery, apart from the Katholikon and the two small chapels, someone can also visit the oil press, the two huge wood ovens that have recently been restored, the wine-making establishment, and the library as well.

The monk's routine is the following: Wake-up call at 02.30, 03.00-05.00 the morning mass, 05.00-08.00 rest, 08.00 breakfast, 09.00-12.00 work for the monastery, 13.00 the meal, 14.00-16.00 rest, 17.00-18.30 the afternoon mass. The work for the monastery does not only include the cleaning of its premises but also the gardening, liqueur production, the production of incenses, tsipouro, the husbandry, and work at the vineyard.

Someone could combine the visit at the Monastery with a visit to Kalentzi village in order to eat at one of its traditional restaurants. If one is interested in hiking, he/she had better take the path that leads to the 'Old-Monastery' and which is approximately 1.30 hour walk. It is also a unique chance for someone to see a traditional watermill at the village Kiparissi.

The telephone of the Monastery is (030)-2694-71267 and the fax (030)-2694-71562. For more information, you can read the book by M. Georgopoulou-Verra, Byzantine and Post Byzantine Monasteries of Achaia, p. 143-148.

**Transl.: Theodore Batsikas
John Nikolopoulos**

ΜΟΝΗ ΝΟΤΕΝΩΝ

Η Ιερά Μονή Κοιμήσεως Θεοτόκου Νοτενών είναι ανδρική, ανήκει στη Μητρόπολη Πατρών, βρίσκεται κοντά στο χωριό Σκιαδάς Τριταίας, στο όρος Ερύμανθος, και συγκεκριμένα στην προέκτασή του, που ονομάζεται Σκιαδοβούνι σε υψόμετρο 879 μ. Για να φτάσει ο επισκέπτης στη Μονή, υπάρχουν δυο μη ασφαλτωμένοι δρόμοι από τα χωριά Σκιαδάς και Κακοτάρι και απέχει 54 χλμ. περίπου από την Πάτρα, μια ώρα περίπου με το αυτοκίνητο.

Η παλαιά Μονή χτίστηκε το 16ο αι. (1530) πάνω από την σημερινή, κοντά στην κορυφή του βουνού. Σήμερα υπάρχουν μόνο ερείπια και ο παλαιός ναός της Παναγίας είναι χτισμένος πάνω σε αρχαίο ναό, μάλλον του Απόλλωνα, του οποίου διασώζονται κίονες, κιονόκρανα και άλλα αρχιτεκτονικά μέλη. Ο ναός της Παναγίας έχει ύψος 3 μ., δεν έχει παράθυρα και έχει εξαιρετες τοιχογραφίες του 17ου αι. Λόγω των δυσμενών καιρικών συνθηκών, οι μοναχοί εγκατέλειψαν την Μονή και έχτισαν τη νέα. Στη Μονή έζησε κατά τον 17ο αι. ο όσιος Ιωακείμ, του οποίου η καταγωγή ήταν από το χωριό Σκιαδάς. Έγινε ηγούμενος αρχικά και μετά την παρέλευση ετών παραιτήθηκε και αποσύρθηκε σ' ένα σπήλαιο όπου και ασκήτεψε. Δέκα χρόνια μετά την κοίμησή του έγινε ανακομιδή του λειψάνου του που ευωδίαζε και υπάρχει σήμερα στη Μονή. Το 1902 χτίστηκε ναός έξω από τον περίβολο της Μονής, όπου φυλάσσεται η θαυματουργή εικόνα της Παναγίας της Νοτενιώτισσας με αργυρή επένδυση. Έχει ωραίο ξυλόγλυπτο τέμπλο και παλαιές εικόνες. Είναι ρυθμού βασιλικής με μικρό κω-

ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΝΟΤΕΝΑΣ

13

The Monastery of Koimesis Theotokou in Notena is an exclusively male enclave. It belongs to the Metropolis of Patras and is located near the village Skiadas in Tritaia, on mountain Erymanthos and specifically at its

extension, which is called Skiadovouni, at 879 m. altitude. For a visitor to reach the monastery, there are two dirt roads from the villages Skiadas and Kakotari. The monastery is 54 km away from Patras, approximately an hour by car.

The old monastery was built in the 16th century (1530), above the present monastery, near the mountain top. Today it lays in ruins. The old temple, dedicated to Virgin Mary,

was founded upon an ancient temple, probably that of Apollo, whose pillars and other architectural parts are preserved. The church of Virgin Mary is 3 meters high, has no windows and has excellent wall paintings of the 17th century. Due to adverse weather conditions, the monks abandoned the old monastery and built a new one. In this monastery, in the 17th century, lived Ayios Ioakim, whose origin was from the village Skiada. Initially, he became an abbot, but in the passing of years he resigned and retreated in a cave, in which he became a hermit. Ten years after his dormition, his relics, which are sweet-scented and presently kept in the monastery, were found. In 1902 a church was built in the yard of the monastery where the miraculous silver plated icon of Panayia with the appellation 'Noteniotissa' is kept. The church is a basilica with a small belfry in the

δωνοστάσιο στην οροφή.

Η Μονή είναι κοινοβιακή και κατά το παρελθόν είχε πολλούς μοναχούς. Σήμερα έχει μόνο έναν. Πανηγυρίζει στις 23 Αυγούστου και στις 3 Ιουλίου (μνήμη του Οσ. Ιωακείμ). Το τηλέφωνό της είναι 26940-53293.

Στην γύρω περιοχή υπάρχουν πολλά χωριά που διαθέτουν ξενώνες. Ο επισκέπτης

μετά την επίσκεψη του στην Μονή μπορεί να γευματίσει στα γραφικά ταβερνάκια των γύρω χωριών ή, αν είναι φυσιολάτρης, να επισκεφτεί το δάσος της Κάπελης, το οποίο είναι γνωστό για την πλούσια πανίδα αλλά και για το μοναδικό είδος δρυ που φύεται σ' αυτό. Τέλος, μπορεί να επισκεφτεί τα αρχαιολογικά μουσεία της περιοχής όπως αυτό του χωριού Αγία Μαρίνα.

Περισσότερες πληροφορίες για τη μονή μπορεί να βρεί ο επισκέπτης στις ιστοσελίδες www.wikipedia.gr; www.panoramio.gr; www.monuments.gr; www.erymathos.g; www.tritaias.gr; <http://www.i-mpatron.gr/mones/notenwn/notenwn.html>

Βασίλειος Αλεξόπουλος

roof top and has a wooden templon and several old icons

The monastery is a commune and in the past times it had many monks. Nowadays it has just one. It celebrates on August 23 and on 3rd of July in remembrance of Ayios Ioakim. Its phone number is (030)-26940-53293

In the surrounding

area there are many villages with small inns. The visitor of this monastery can later stay in one of these villages and try the local cuisine or visit the forest of Kapelis which is known for its fauna and unique type of oak. Finally he/she can visit several archeological museums in the surrounding area, like the one in Ayia Marina village.

For more information, you can visit the following sites www.wikipedia.gr; www.panoramio.gr; www.monuments.gr; www.erymathos.g; www.tritaias.gr; <http://www.i-mpatron.gr/mones/notenwn/notenwn.html>

Vasilios Alexopoulos

ΜΟΝΗ ΧΡΥΣΟΠΟΔΑΡΙΤΙΣΣΗΣ

Η Ιερά Μονή Χρυσοποδαρίτισσης βρίσκεται δίπλα από το χωριό Κάλανος Νεζερών, είναι ανδρική και ανήκει στη Μητρόπολη Πατρών. Για να φτάσει ο επισκέπτης στη Μονή από την Πάτρα θα ακολουθήσει τη διαδρομή από Οβρυά για Χαλανδρίτσα και από εκεί στον Κάλανο και τη Μονή. Ο επισκέπτης έχει τη δυνατότητα πρόσβασης και από τη Χρυσοπηγή.

Η Μονή ιδρύθηκε πιθανότατα το 14^ο αι. μέσα σε σπήλαιο που βρίσκεται στην πλαγιά ρεματιάς του ποταμού Πείρου. Είναι αφιερωμένη στο Γενέσιο της Θεοτόκου,

MONASTERY OF CHRYSOPODARITISSA

The Monastery of Panayia Chrysopodaritissa is located next to the village Kalanos in Nezera. It is an exclusively male enclave and belongs to the Metropolis of Patras. To reach the monastery one must follow the route from Ovrya to Chalandritsa and from there to Kalanos and to the monastery. Visitors can also reach the monastery from Chrysopigi.

The monastery was probably founded in the 14th century in a cave which is located in the slope of a ravine of river Peiros. It is

αλλά πανηγυρίζει στις 23 Αυγούστου και αποτελεί άβατο για τις γυναίκες, εκτός από την ημέρα της πανήγυρης. Η ονομασία της Μονής οφείλεται είτε σε εικόνα της Παναγίας με «χρυσό» πόδι, είτε σε χρυσό αφιέρωμα με παράσταση ποδιού που πρόσφερε κάποιος πιστός.

Το συγκρότημα της Μονής είναι εντυπωσιακό και προέκυψε από επισκευές έπειτα από καταστροφές το 18^ο και 19^ο αι., αφού πυρπολήθηκε το 1770 και το 1826. Στο πρώτο καθολικό διασώζονται τοιχογραφίες που χρονολογούνται το 15^ο αι. και βρίσκεται μέσα στο σπήλαιο.

Η Μονή σήμερα λειτουργεί κοινοβιακά και η αδελφότητά της αποτελείται από οκτώ μοναχούς. Το τηλέφωνό της είναι 26940-91381. Η επίσκεψή στη Μονή μπορεί να συνδυαστεί με εκδρομή στην πανέμορφη παραδοσιακή κωμόπολη των Κλαβρύτων για φαγητό και φυσικά στο χιονοδρομικό κέντρο.

Περισσότερες πληροφορίες για τη μονή μπορεί να πάρει ο επισκέπτης από το βιβλίο της Μ. Γεωργοπούλου-Βέρρα, *Βυζαντινά και Μεταβυζαντινά Μοναστήρια της Αχαΐας*, σ. 149-152 και την ιστοσελίδα <http://www.i-m-patron.gr/mones/xrysopodaritissis/xrysopodaritisa.html>

Φώτιος Γιαννικόπουλος

dedicated to the Birth of the Virgin, but **15** it celebrates on 23rd of August and women are not allowed to visit it except on that day. It owes its name either to an icon of Virgin Mary with a "gold" leg, or to a gold donation of a leg by a religious advocate after his cure.

The monastery structure is impressive and was revealed after the restoration due to the destructions in the 18th and 19th century, as it was torched in 1770 and in 1826. In its first Katholikon,

which is located inside the cave, there are wall paintings that date back in the 15th century.

Nowadays the monastery works as a commune and its brotherhood consists of 8 monks. Its phone is (030)-26930-91381.

A visit to the monastery can be combined with a trip to the beautiful traditional town of Kalavryta for food and certainly to its ski center.

For more information about the monastery, you can read the M.Georgopoulou-Verra's book *Byzantine and Post Byzantine Monasteries of Achaia*, p.149-152 and visit the site <http://www.i-m-patron.gr/xrysopodaritissis/xrysopodaritissa.html>

Fotios Giannikopoulos

ΜΟΝΗ ΜΑΡΙΤΣΗΣ

Η Ιερά Μονή Μαρτίσης βρίσκεται ανάμεσα στα χωριά Ελαιχώρι και Σανταμέρι Πατρών, χτισμένη σε ένα πλάτωμα του όρους Μόβρη κοντά στο φράγκικο κάστρο της Άρλας ή «Γυφτόκαστρο». Για να φτάσει ο επισκέπτης, πρέπει να ακολουθήσει την εθνική οδό Πατρών - Πύργου και να

MARITSA MONASTERY

Maritsa Monastery is located between the villages of Elaiochori and Santameri. It is built on a plateau of mountain Movri near the Frank castle of Arlas or Gyftokastro. To reach the monastery, one must follow the highway Patras-Pyrgos and turn left from the

στρίψει αριστερά από τη διακλάδωση της Βιομηχανικής Ζώνης. Θα περάσει τις φυλακές του Αγίου Στεφάνου και στο δρόμο για Σανταμέρι, κοντά στο Γυφτόκαστρο, θα συναντήσει πινακίδα, η οποία θα τον οδηγήσει στη Μονή.

Η ίδρυσή της σημερινής Μονής τοποθετείται τον 17^ο αι. Από τα πρωτοχριστιανικά χρόνια (5^{ος} αι.) είναι γνωστή η ύπαρξη μοναστικής κοινοτήτας στο χώρο αυτό. Η Μονή ανοικοδομήθηκε πάνω στα θεμέλια παλαιότερης Μονής, ιδρυτής της οποίας ήταν ο Θεόδωρος Β' Παλαιολόγος, το 1430. Υπάρχουν επίσης ενδείξεις για ύπαρξη ναού από τον 12^ο αι. Κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας και της Ελληνικής Επανάστασης η Μονή πρόσφερε σπουδαίες υπηρεσίες στον υπόδουλο λαό. Το καθολικό της ανήκει στον τύπο του σύνθετου τετρακίονιου σταυροειδούς ναού με πέντε τρούλους. Είναι κτίσμα του 1700 και οι τοιχογραφίες του νάρθηκα τοποθετούνται στο έτος 1715.

Σήμερα η Μονή είναι γυναικεία, λειτουργεί κατά το κοινοβιακό σύστημα, ανήκει στη Μητρόπολη Πατρών και η αδελφότητά της αποτελείται από τέσσερις μοναχές. Το καθολικό της είναι αφιερωμένο στην Αγ. Μαρίνα (17 Ιουλίου), οπότε και έχει το πανηγύρι της. Εκτός από της Αγ. Μαρίας, η Μονή πανηγυρίζει και στη μνήμη του Αγ. Γεωργίου (23 Απριλίου), αλλά και στη μνήμη της Κοιμήσεως της Θεοτόκου (15 Αυγούστου).

Η Μονή έχει τρία μετόχια, του **Μπάδα**, του **Φιλοκάλη** και του **Αγίου Νικοδήμου**. Από το μετόχι του Μπάδα που βρίσκεται στο ομώνυμο χωριό, σώζεται μόνο ο ναός που είναι αφιερωμένος στον Αγ. Νικόλαο (18^{ος} αι.) και λειτούργησε παλαιότερα ως Μονή, ενοριακός Ναός και ασκητήριο. Το μετόχι της Μονής Φιλοκάλη βρίσκεται κοντά στο χωριό Ριόλος, είναι αφιερωμένο στο Γενέσιο της Θεοτόκου και

crossroad of the Industrial Zone. They will pass the prison in Ayios Stefanos and on the road to Santameri near Gyftokastro they will see a sign post which leads to the Monastery.

The establishment of the current Monastery dates back to the 17th century. From the early Christian years (5th century), the existence of monastic communities has been known in this location. The Monastery was built in 1430 on the foundations of an older

one, whose founder was Theodoros II Palaiologos. There are also indications of a temple's existence from the 12th century. During the Ottoman occupation and the Greek Revolution, the Monastery offered great services to the enslaved people. Its Katholikon belongs to the type of a composite four pillar cruciform church with five domes. It is a 1700's building and the wall paintings of its narthex date back to 1715.

Nowadays the Monastery is an exclusively female enclave. It operates in accordance with the communal system. It belongs to the Metropolis of Patras and it consists of four nuns. Its Katholikon is dedicated to Ayia Marina and it celebrates on 17th July. Apart from Ayia Marina celebration, the Monastery also celebrates in remembrance of Ayios Georgios (23rd April), and also in remembrance of Koimesis Theotokou (15th August).

The Monastery has three metochions, one of Bada, one of Filokali and one of Ayios Nikodimos. From the Bada's metochion, which is located in Bada village, only the temple which is dedicated to Ayios Nikolaos (18th century) is saved and which functioned earlier as a Monastery, a parish church and a hermitage. The metochion of Filokalis Monastery is near the village Riolos. It is dedicated to the Birth of Virgin Mary and it

crossroad of the Industrial Zone. They will pass the prison in Ayios Stefanos and on the road to Santameri near Gyftokastro they will see a sign post which leads to the Monastery.

ανοικοδομήθηκε στις αρχές του 18^{ου} αι. Το επώνυμο «Φιλοκάλη» προέρχεται από τη βυζαντινή αρχοντική οικογένεια Φιλοκάλη, ένα μέλος της οποίας έγινε στρατηγός του «Θέματος» Κρήτης. Το μετόχι του Αγίου Νικοδήμου είναι παρεκκλήσιο και βρίσκεται μέσα στην πόλη της Πάτρας στην περιοχή Ζαβλάνι, στην οδό Αχαϊκής Συμπολιτείας.

Το τηλέφωνο της Μονής είναι 26930-91374. Περισσότερες πληροφορίες μπορεί να πάρει ο επισκέπτης από την ιστοσελίδα <http://www.i-m-patron.gr/mones/maritsis/maritsis.html>

Κωνσταντίνα Καμποσιώρα

was built in the early 18th century. The **17** name 'Filokali' comes from the Byzantine noble family Filokali, a member of which became General of 'Thematos' of Crete. The metochion of Ayios Nikodimos is a chapel and it is located in the town of Patras in the area Zavlani, at Achaiki Sympolitia street.

The Monastery's telephone is (030)-26930-91374. For more information, see the website <http://www.i-m-patron.gr/mones/maritsis/maritsis.html>

Konstantina Kamposiora

ΜΟΝΗ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΕΛΕΟΥΣΗΣ

Η Ιερά Μονή Παναγίας της Ελεούσης είναι γυναικεία κοινοβιακή, ανήκει στη Μητρόπολη Πατρών και είναι κτισμένη πάνω στον αυχένα ενός λοφίσκου, κοντά στο χωριό Πιτίτσα. Από την Πάτρα απέχει περίπου 25 χλμ. ανατολικά και για να φτάσει κανείς ακολουθεί τη διαδρομή Ρίο, Αγ. Βασίλειος. Εκεί στρίβει δεξιά για Πλατάκι, Σελλά και Πιτίτσα, απ' όπου απέχει περίπου 3 χλμ.

Ως έτος ιδρύσεως της Μονής αναφέρεται το 1510. Κατά την παράδοση το πρώτο μοναστήρι είχε κτιστεί στο Παναχαϊκό μέσα σε σπήλαιο, όπου μέχρι σήμερα βρίσκεται ο ναός της Αναλήψεως. Μπροστά στο σπήλαιο υπάρχουν ερείπια κελιών και του Ναού του Αγ. Χαράλαμπους. Μέσα στο σπήλαιο διασώζονται μεταβυζαντινές τοιχογραφίες. Η Μονή εορτάζει στις 15 Αυγούστου.

Σήμερα στη Μονή διασώζεται η ιδιότυπη και θαυματουργή εικόνα της Παναγίας - Ελεούσας του Κύκκου - 17ου αι.-, ενώ φυλάσσονται και ιερά λείψανα του Αγ. Παντελεήμονος, της Αγ. Βαρβάρας, του Αγ. Μερκουρίου, της Αγ. Παρασκευής και πολλών άλλων Αγίων. Το 1947 η

MONASTERY OF PANAYIA ELEOUSA

The monastery of Panayia Eleousa is an exclusive woman enclave. It belongs to the Metropolis of Patras and it was built on a hill, near a village which is called Pititsa. It is approximately 25km east from Patras. If someone would like to visit the monastery, they can follow the route: Rio, Ayios Vasilios on the right, Platani, Sella, and Pititsa; from there it is

3km distance to the monastery.

The monastery was built in 1510. According to tradition, the first monastery was built in a cave on the mountain Panachaiko, where the Analepsis church exists till now. In front of the cave there are lots of cell ruins. Inside the cave there are post-Byzantine wall paintings. The monastery celebrates on the 15th of August.

Nowadays the monastery preserves a 17th century icon of Panayia Eleousa of Kykkos and the holy relics of several Saints. The monastery became woman enclave in 1947. Presently, the monastery consists of 10 nuns

Μονή έγινε γυναικεία και η αδελφότητα της σήμερα αποτελείται από δέκα μοναχές και τρεις δόκιμες, οι οποίες ασχολούνται με το χρυσοκέντημα, την αγιογραφία, την παρασκευή θυμιάματος και διαφόρων άλλων χειροτεχνημάτων. Οι ώρες επισκεπτηρίου είναι καθημερινά από τις 8-12 π.μ. και 4-6 μ.μ., εκτός Τετάρτης.

Την επίσκεψή του στην Μονή μπορεί να συνδυάσει κανείς με επίσκεψη στη Μονή Αγ. Ιωάννου Βερίνου και με φαγητό στα Σελλά ή και στο Αίγιο.

Το τηλέφωνο της Μονής είναι 2610-998343 και το fax 2610-998277. Περισσότερες πληροφορίες μπορεί να βρει ο επισκέπτης στο www.i-m-patron.gr/mones/.../eleousis.html

Θεώνη Θεοδωροπούλου

and 3 novice nuns, who are occupied with needlework, religious painting, the production of incense and of many other handicrafts. The visiting hours are daily from 8 to 12 am and from 4 to 6 pm, excluding Wednesday.

A visit to this monastery can also be combined with a visit to the Ayios Ioannis Verinos monastery and with a visit to Sella and Aigio towns for food and rest.

The monastery's call-number is (030)-2610-998343 and the fax is (030)-2610-998277. A visitor can find more information on www.i-m-patron.gr/mones/.../eleousis.html

Theoni Theodoropoulou

ΜΟΝΗ

ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΜΠΑΛΑ

Η Ιερά Μονή Αγίου Νικολάου ή Παλαιομονάστηρο βρίσκεται κοντά στο χωριό Μπάλα, είναι κτισμένη στους πρόποδες του Παναχαϊκού, σε υψόμετρο 500μ. και περιβάλλεται από πυκνή βλάστηση. Για να φτάσει ο επισκέπτης στη Μονή θα ακολουθήσει τη διαδρομή για Βούντενη και Μπάλα. Λίγο πριν από την είσοδο του χωριού, στη δεξιά πλευρά, υπάρχει πινακίδα και δρόμος που οδηγεί στη Μονή.

Η ίδρυσή της τοποθετείται στα τέλη του 16^{ου} αι. ή αρχές του 17^{ου} αι. και μέχρι το 1945 καταστράφηκε πολλές φορές. Δεν έχει διασωθεί καμία γραπτή ιστορική μαρτυρία. Το μόνο που υπάρχει είναι η προφορική παράδοση και μια μαρμάρινη πλάκα στη βόρεια εξωτερική πλευρά του καθολικού που αναφέρεται στην ανασύσταση της Μονής το 1693. Στις αρχές του 19^{ου} αι. η ερειπωμένη Μονή έγινε μετόχι της Μονής Γηροκομείου με την ονομασία «Παλαιομονάστηρο» ή μονή Αγίου Νικολάου Μπάλα και παρέμεινε μέχρι το 1925. Το 1945 μετατράπηκε από ανδρικό μετόχι σε γυναικεία κοινοβιακή

MONASTERY OF AYIOS NIKOLAOS IN BALA

The monastery of Ayios Nikolaos or Palaiomonastiro is located near the village Bala and it is built on the foothills of Panachaikon, at an altitude of 500 m and is surrounded by thick vegetation. To reach the monastery one has to follow the route to Voudeni and Bala. Just before entering the village, on the right side, there is a sign post and a road leading to the monastery.

The monastery was founded in the late 16th or the early 17th century and until 1945 it was destroyed many times. No written historical evidence concerning the monastery and its history has been found. There is only oral tradition and a marble tablet in the northern exterior side of the Katholikon that refers to the reconstitution of the monastery in 1693. In the beginning of the 19th century and until 1925 the ruined monastery became a metochion of the Yirokomeio monastery with the name 'Palaiomonastiro' or Ayios Nikolaos monastery. In 1945 it converted to an exclusively

Μονή και ως τέτοια υπάγεται στη Μητρόπολη Πατρών και παραμένει μέχρι σήμερα. Έχει δεκαοκτώ μοναχές, οι οποίες ασκούν τα διακονήματα της Αγιογραφίας, Χρυσοκεντητής, Μικροτεχνίας, κ.ά.

Το καθολικό της Μονής βρίσκεται στην βορειοανατολική πλευρά του περιβόλου και είναι ρυθμού Μονόκλιτης Βασιλικής. Τα μόνα κειμήλια που σώζονται στη Μονή είναι Λείψανα Αγίων και ένα μικρό κομμάτι Τιμίου Ξύλου, όπως επίσης και η θαυματούργη εικόνα του Αγίου Νικολάου από το 1933.

Η Μονή πανηγυρίζει τρεις φορές το χρόνο, στις 6 Δεκεμβρίου, μνήμη του Αγίου Νικολάου, στις 10 Μαΐου, ανάμνηση της μετακομιδής των λειψάνων του Αγίου Νικολάου και στις 17 Μαΐου, μνήμη του Αγίου Αθανασίου Χριστιανουπόλεως του θαυματούργου. Το τηλέφωνο της Μονής είναι 2610-459058.

Περισσότερες πληροφορίες μπορεί να πάρει ο επισκέπτης στην ιστοσελίδα http://www.i-m-patron.gr/mones/ag_nikolaos/ag_nikolaou.html και από το βιβλίο του Αρχιμ. Κυριλλου Κωστόπουλου, *Ιερά Μονή Αγίου Νικολάου Μπάλα (Παλαιομονάστηρο)*. Μια ιστορικοθεολογική θεώρηση, Πάτρα 1996.

Νιόβη Καϊμακά

female enclave and as such it has been annexed until now to the Metropolis of Patras. Nowadays it consists of eighteen nuns who work in iconography, needlework, etc.

The Katholikon is situated in the northeast of the location and is a basilica. The only relics that are preserved in the monastery are the relics of Saints and a small piece of the Holy Cross as well as the miraculous icon of Ayios Nikolaos since 1933.

The monastery celebrates three times per year, on December 6 in remembrance of Ayios Nikolaos, on May 10 in remembrance of the transportation of Ayios Nikolaos relic and on May 17 in remembrance of miraculous Ayios Athanasios of Christianoupoli. The phone number of the Monastery is (030)-2610-459058.

For more information, see the website http://www.i-m-patron.gr/mones/ag_nikolaos/ag_nikolaou.html and the book by Archimandrite Kyrillos Kostopoulos, *The Monastery of Ayios Nikolaos in Bala. A historical-theological aspect*, Patras 1996.

Niovi Kaimaka

ΜΟΝΗ ΠΡΟΦΗΤΗ ΗΛΙΑ ΠΑΤΡΩΝ

Η Ιερά Μονή του Προφήτη Ηλία βρίσκεται στην ανατολική περιοχή της Πάτρας και συγκεκριμένα στη δεξιά πλευρά του δρόμου για Εγλυκάδα, επί της οδού Γηροκομείου, αμέσως μετά το πρώην 409 Στρατιωτικό Νοσοκομείο, στη διασταύρωση με την οδό Γερβάσιου Παρασκευόπουλου. Η απόσταση από το κέντρο της πόλης είναι δέκα λεπτά περίπου με το αυτοκίνητο, ενώ η πρόσβαση στη μονή είναι δυνατή και με την αστική συγκοινωνία.

Η Μονή ήταν παλαιότερα μετόχι της Μονής Γηροκομείου. Ο σημερινός μικρός Ναός, που είναι το καθολικό της, χρονολογείται στα μέσα του 19ου αι. Για τον προηγούμενο ναό υπάρχουν αναφορές σε κώ-

MONASTERY OF PROPHET ELIAS IN PATRAS

The Monastery of Prophet Elias is located in the east of Patras and specifically at the right side of the road to Eglykada, in the Girokomeio Street, right after the former 409 Military Hospital, at the crossing with the Gervasios Paraskevopoulos Street. The distance from the centre of the town is approximately ten minutes by car, while reaching the Monastery is also possible by civil transportation.

The Monastery was previously a metochion of the Monastery of Yirokomeio. The current small Temple, which is its katholikon, dates back to the middle of the 19th century. As for the previous Temple,

δικα και πολλά έγγραφα της Μονής. Το 1805 έπαθε σοβαρές υλικές ζημιές από σεισμό και το 1821 καταστράφηκε ολοκληρωτικά από τους Τούρκους. Μέχρι τότε ήταν με τρούλο και βυζαντινού ρυθμού. Κατόπιν ανακαινίστηκε από τα θεμέλια, όπως είναι σήμερα. Ο τωρινός ναός είναι ρυθμού Βασιλικής και έχει τοιχογραφίες. Το 1968 η Μονή έγινε ανεξάρτητη και κοινοβιακή και ανήκει στη Μητρόπολη Πατρών. Εκτός από το Καθολικό έχουν κτιστεί και δύο παρεκκλήσια, α) του Τιμίου Σταυρού,

το 1982, προς τιμήν της ευρέσεως του αχειροποίητου Βυζαντινού Σταυρού, ο οποίος είναι θαυματουργικά χαραγμένος σε τεμάχιο ξύλου από πεύκο και β) της Αγίας Φεβρωνίας, όπου βρίσκεται και το Κοιμητήριο της Μονής.

Η Μονή πανηγυρίζει στις 20 Ιουλίου, στις 14 Σεπτεμβρίου και την Γ Κυριακή των Νηστειών (Κυριακή της Σταυροπροσκυνήσεως). Σήμερα έχει έξι μοναχές και είναι ανοικτή για τους επισκέπτες τις ώρες 10.00 – 12.00 και 17.00 – 18.00 καθημερινά. Επίσης υπάρχει δυνατότητα ξενάγησης αρκεί να προηγηθεί συνεννόηση στο τηλέφωνο 2610-274468. Περισσότερες πληροφορίες για τη Μονή στην ιστοσελίδα http://www.i-m-patron.gr/mones/prof_hliou/monh.jpg

Ευφροσύνη Αθανασοπούλου

there are references in a codex and in many documents of the Monastery. In 1805 an earthquake caused serious damages and in 1821 it was completely ruined by the Turks. Until then, it had a dome and was of Byzantine style. Afterwards, it was renovated from

the foundations, and became as it is today. The current Temple is of Basilica type and has wall paintings. In 1968 the Monastery became independent and communal, and belongs to the Metropolis of Patras. Except for the katholikon, two other chapels were built: a) the chapel

of the Holy Cross in honor of finding the hand-made byzantine cross which is miraculously carved upon a wooden piece of a pine tree and b) the Ayia Favronia chapel, where the cemetery of the Monastery is located.

The Monastery celebrates on the 20th of July, on the 14th of September and on the Sunday of Fasting. Nowadays, it has six nuns and opens to visitors from 10.00 to 12.00 and from 17.00 to 18.00 daily. Moreover, there is the possibility of a guided tour provided that you have contacted in advance by phoning at the number (030)-2610-274468. Further information about the Monastery can be found at the site http://www.i-m-patron.gr/mones/prof_hliou/monh.jpg

Efrosini Athanasopoulou

ΜΟΝΗ ΑΓ. ΕΙΡΗΝΗΣ ΡΙΓΑΝΟΚΑΜΠΟΥ

Η Μονή της Αγίας Ειρήνης που βρισκόταν στην περιοχή του Ριγανόκαμπου Πατρών δεν υφίσταται σήμερα. Υπήρξε όμως σπουδαία Μονή κατά τη Βυζαντινή περίοδο, από την οποία εντοπίστηκαν μόνο υ-

MONASTERY OF AYIA IRINI IN RIGANOKAMPOS

The monastery of Ayia Irini which was located in the area of Riganokampos in Patras, was a great Monastery during the byzantine period. Nowadays there are only a few ruins of its Katholikon at a distance of 3 km

πολείμματα του καθολικού της, σε απόσταση 3 χλμ. από το κέντρο της πόλης, επί της οδού Δαμασκηνού, στο δρόμο για Ριγανόκαμπο. Ο χώρος δεν είναι σήμερα επισκέψιμος, καθώς έχουν καλυφθεί τα λείψανα του καθολικού.

Η τοποθεσία της Μονής προσδιορίστηκε το 1984, έπειτα από ανασκαφή κατά την οποία ήρθαν στο φως τα θεμέλια

τρύκλιτης ξυλόστεγης βασιλικής αφιερωμένης στην Αγ. Ειρήνη, σύμφωνα με επιγραφή που βρέθηκε με το σταυροπήγιο μέσα στην θήκη του εγκαινίου. Στη Μονή υπήρχε η κάρα της Αγ. Ειρήνης, η οποία δωρήθηκε από το λατίνο αρχιεπίσκοπο Πατρών Άντελμο στη μονή Hautecombe της Σαβοΐας την περίοδο της Φραγκοκρατίας, απ' όπου επέστρεψε το 2002 και βρίσκεται στο νέο ναό της Αγ. Ειρήνης. Ο παλαιός μοναστηριακός ναός χτίστηκε στις αρχές του 10^{ου} αι. και λειτουργούσε ως καθολικό της Μονής μέχρι και το 17^ο αι., οπότε διαλύθηκε η Μονή και μάλλον συνδέθηκε ως μετόχι με τη Μονή Γηροκομείου.

Περαιτέρω πληροφορίες στην ιστοσελίδα http://users.uoa.gr/~nektar/orthodoxy/agiologion/agia_megalomartys_eirhnh_riganokampos_patrwn.htm

Παναγιώτης Σαγόνας

from the centre of the town at 21 Damaskinou street, in the road to Riganokampos. You cannot visit the monastery since the relics of the katholikon have been covered.

The location of the monastery was found in 1984 during an excavation in which a

three-aisled basilica with a wooden roof was discovered. The Basilica was dedicated to Ayia Irini, in accordance to the inscription that was found together with the stauropegion in the egkainion box.

In the monastery there was the cranium of Ayia Irini which was

donated by archbishop Adelmo to the monastery of Hautecombe in Savoia during the Frank occupation. Afterwards it returned in the new temple of Ayia Irini in 2002. The old temple was built in the beginnings of the 10th century and was operating as the katholikon of the monastery until the 17th century when the monastery was ruined and subsequently it became a metochion of the Yirokomeio monastery.

For more information, visit the web page: http://users.uoa.gr/~nektar/orthodoxy/agiologion/agia_megalomartys_eirhnh_riganokampos_patrwn.htm

Panagiotis Sagonas

ΜΟΝΗ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΩΣ ΜΙΝΤΙΛΟΓΛΙΟΥ

Η Ιερά Μονή Μεταμορφώσεως του Σωτήρος είναι μετόχι της Μονής Αγ. Πάντων Τριταίας, ανήκει στη Μητρόπολη Πατρών και για να την προσεγγίσει κανείς θα πρέπει να κατευθυνθεί προς Μιντιλόγλι και α-

MONASTERY OF METAMORPHOSIS IN MINTILOGLI

The monastery of Metamorphosis Sotiros is a metochion of the monastery of Ayioi Pantes in Tritaia and belongs to the Metropolis of Patras. In order to reach this monastery, one must travel towards Mintilogli

πό εκεί, με τη βοήθεια πινακίδων, να φτάσει στη Μονή. Δεν υπάρχουν πληροφορίες για το χρόνο που χτίστηκε η Μονή. Σήμερα σώζεται μόνο το καθολικό, το οποίο έπαθε σοβαρές ζημιές στο σεισμό του 2008 και παραμένει ακόμη κλειστό.

Η Μονή είναι σήμερα ανοικτή για τον προσκυνητή και τον επισκέπτη, αλλά μόνο για την τέλεση των Θ. Λειτουργιών τις Κυριακές και των άλλων ακολουθιών του έτους.

Γεωργία Συμεωνίδη

and from there, with the help of sign posts, will arrive at the monastery. There is no information about the exact time period that the Monastery was built. Nowadays, only the Katholikon is preserved despite the serious damages that it has sustained due to the earthquake in 2008. The Katholikon remains closed to the public and the Monastery

is open for visitors and pilgrims, only for Sunday Mass and other services during the year.

Georgia Symeonidi

ΜΟΝΗ ΑΝΑΛΗΨΕΩΣ ΠΑΥΛΟΚΑΣΤΡΟΥ

Η Μονή Αναλήψεως του Σωτήρος Παυλοκάστρου είναι διαλυμένη και ανήκει στη Μητρόπολη Πατρών. Βρίσκεται ΝΔ της Πάτρας και απέχει μόλις 11 χλμ. από το κέντρο. Για να την προσεγγίσει ο επισκέπτης θα ακολουθήσει την παλαιά Εθνική Οδό προς Πύργο και θα φτάσει μέχρι τα Ροϊτικά. Λίγο μετά το ναό του Αγ. Κωνσταντίνου, θα στρίψει αριστερά προς Παυλοκάστρο κι έπειτα από 2 χλμ. θα συναντήσει στα δεξιά αγροτικό δρόμο, τον οποίο θα ακολουθήσει. Σε απόσταση 1,5 χλμ. περίπου θα φτάσει στο χώρο της Μονής.

Η θέση της Μονής είναι ειδυλλιακή με θέα προς τον Πατραϊκό κόλπο. Ο χρόνος που κτίστηκε είναι άγνωστος, αλλά είναι βέβαιο πως υπήρξε σταυροπηγιακή. Η σημερινή μορφή του καθολικού οφείλεται σε ανακαίνιση του 1703, όπως πληροφορεί επιγραφή χαραγμένη πάνω από την είσοδο. Τα αρχιτεκτονικά μέλη που βρίσκονται εντοιχισμένα σε δεύτερη χρήση στο καθολικό δηλώνουν ότι προϋπήρχε οικοδόμημα βυζαντινών χρόνων. Η Μονή

MONASTERY OF ANALEPSIS IN PAVLOKASTRO

The Monastery of Analepsis Sotiros in Pavlokastron is ruined and belongs to the Metropolis of Patras. It is located in the South-West of Patras and is only 11km far from the centre. The visitors can find this monastery if they follow the old National Road to Pyrgos and reach up to Roitika. A little bit after the temple of Ayios Konstantinos, they will turn to the left towards Pavlokastron, and then 2km farther they will take the rural road on the right. At a distance of about 1.5km, they will reach the area of the Monastery.

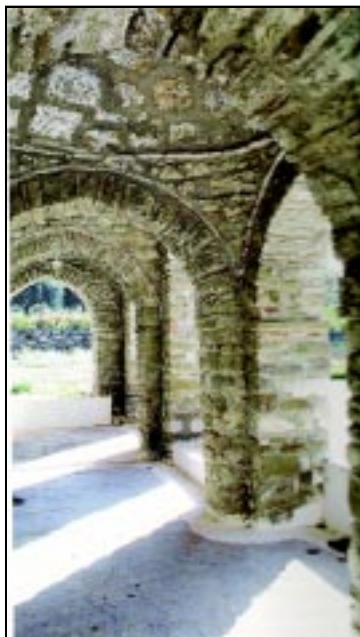
The location of the Monastery is idyllic with a view towards Patraikos gulf. The exact year that it was built is unknown, but what is certain is that it was a Stauropegion Monastery. The current form of the Katholikon has resulted from a renovation in 1703, as an inscription above the entrance informs us. The second - use architectural parts which are walled in the Katholikon, signify that a building pre - existed since the byzantine era. The monastery was ruined due to a

διαλύθηκε με διάταγμα του Όθωνα το 1835.

Σήμερα διατηρούνται το καθολικό της Μονής, καθώς και ερείπια στον περίβολο, ανατολικά και νότια του καμαροσκέπαστου διαδρόμου και των κελιών. Το καθολικό είναι ξυλόστεγη μονόχωρη βασιλική με μια είσοδο στη δυτική πλευρά, πάνω από την οποία υπάρχει κόγχη-προσκυνητάρι με την εικόνα της Ανάληψης. Στο εσωτερικό του διακρίνονται υπολείμματα τοιχογραφιών, ψηλά στους πλάγιους τοίχους.

Ο επισκέπτης εκτός από τη Μονή έχει τη δυνατότητα να δει επίσης το φράγκικο κάστρο του Παυλόκαστρου, που βρίσκεται σε μικρή απόσταση, αλλά και να επισκεφτεί τη Μονή Μεταμορφώσεως του Σωτήρος στο Μιντιλόγλι. Περισσότερες πληροφορίες θα βρει στο βιβλίο της Μ. Γεωργοπούλου-Βέρρα (επιμ.), *Βυζαντινά και Μεταβυζαντινά Μοναστήρια της Αχαΐας*, σ. 34-37.

Βασιλική Ματσούρη

decreed by Othonas in 1835.

Nowadays, the Katholikon of the

23

Monastery as well as the yard's ruins, which are in the east and south of an arch-covered aisle and cells, are maintained. The Katholikon is a single room basilica monastery with a wooden roof and an entrance at the west side. Above this entrance there is a Proskeniterion in a recess with the icon of Analepsis. In the interior side, high on the lateral walls, some remnants of wall paintings can be discerned.

Besides the Monastery, the visitor can visit the Frank Castle of Pavlokastron, which is located at a short distance, as well as the Monastery of Metamorphosis Sotiros in Mintilogli area.

More information can be found in the book of M. Georgopoulou-Verra (ed.), *Byzantine and Post Byzantine Monasteries of Achaia*, p. 34-37.

**Transl.: Theodore Batsikas
John Nikolopoulos**

ΜΟΝΗ ΤΑΞΙΑΡΧΗ ΜΙΧΑΗΛ ΑΛΕΠΟΧΩΡΙΟΥ

Η Μονή του Ταξιάρχη Μιχαήλ είναι εγκαταλελειμμένη πολλά χρόνια, ανήκε στη Μητρόπολη Πατρών και βρίσκεται σε μια χαράδρα του Ερύμανθου, λίγο έξω από το χωριό Αλεποχώρι Τριταίας. Για να προσεγγίσει το χώρο ο επισκέπτης πρέπει να φτάσει πρώτα στο Αλεποχώρι από την Πάτρα μέσω Οβρυάς και κατόπιν να ακολουθήσει τη διαδρομή για Σπαρτιά. Λίγο έξω από το χωριό, σε απόσταση 1,5 χλμ. και μετά τη γέφυρα του ποταμού Τεθρέα, υπάρχει μονοπάτι που οδηγεί, μετά από μιάμιση περίπου ώρα πεζοπορίας, στο χώρο

MONASTERY OF ARCHANGEL MICHAEL IN ALEPOCHORION

The monastery of Archangel Michael has been abandoned for many years. It belonged to the Metropolis of Patras. It's located in a ravine of Erymanthos just outside the village Alepochori in Tritaia. To reach the village, the visitor must first get to Alepochori through Ovyra and follow the route towards Spartia. Just outside the village, at a distance of 1.5 km and after the bridge of Tethrea river, there's a path leading to the monastery after an - hour - and- a - half hiking.

From the monastery, which now consti-

της Μονής.

Από τη Μονή, που αποτελεί μετόχι της Μονής των Αγίων Πάντων, σώζονται ερείπια κελιών και άλλων εγκαταστάσεων, όπως και το καθολικό που έχει τοιχογραφίες στο ιερό Βήμα και πανηγυρίζει στις 6 Σεπτεμβρίου, εορτή της ανάμνησης του «εν Χώναις θαύματος» του Ταξιάρχη Μιχαήλ.

Την επίσκεψη στη Μονή μπορεί να συνδυάσει κανείς με πεζοπορία μέχρι τους όμορφους καταρράκτες του Τεθρέα και προσκύνημα στη Μονή των Αγίων Πάντων. Περισσότερες πληροφορίες στο βιβλίο της Μ. Γεωργοπούλου-Βέρρα (επιμ.), *Βυζαντινά και Μεταβυζαντινά Μοναστήρια της Αχαΐας*, σ. 141-142.

Αναστάσιος Σωμάκος

tutes a metochion of the Ayioi Pantes monastery, only some ruins of the cells are preserved, as well as some other facilities, such as the katholikon, which has wall paintings at the Holy step. The monastery celebrates on the 6th of September, the day of remembrance of Archangel Michael's miracle.

A visit to the monastery can be combined with hiking up to the beautiful waterfalls of Tethrea

River and with a pilgrimage to the monastery of Ayioi Pantes.

More information can be found in the book of M. Georgopoulou- Verra (ed.), *Byzantine and Post Byzantine Monasteries of Achaia*, p. 141-142.

Anastasios Somakos

ΜΟΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΑΙΓΙΑΛΕΙΑΣ

ΜΟΝΗ ΤΑΞΙΑΡΧΩΝ ΑΙΓΙΑΛΕΙΑΣ

Η Ιερά Μονή Ταξιαρχών Αιγιαλείας είναι ανδρική και ανήκει στη Μητρόπολη Καλαβρύτων και Αιγιαλείας. Βρίσκεται στους πρόποδες του βουνού Κλωκός, σε υψόμετρο 450 μ. περίπου και απέχει 15 χλμ. από το Αίγιο. Είναι κτισμένη σε ένα πανέμορφο τοπίο, με πυκνό δάσος γύρω γύρω. Ο επισκέπτης από την Πάτρα οφείλει να φτάσει στο Αίγιο (απόσταση μισής ώρας) και από εκεί μέσω μιας διαδρομής που συνδυάζει το εντυπωσιακό φυσικό κάλλος με ένα κλίμα πνευματικής κατάνυξης, θα φτάσει στο μεγάλο και ιστορικό μοναστήρι των Παμμεγίστων Ταξιαρχών.

Ιδρυτής της Μονής είναι ο Όσιος Λεόντιος που ασκήτεψε σε απόκρημνο βράχο του Κλωκού. Η σκήτη του βρίσκεται στο πρώτο μοναστήρι, το

“Παλιομοναστήρι”, από το οποίο έχουν διασωθεί ελάχιστες φθαρμένες τοιχογραφίες του 16ου αι. Η νέα σημερινή Μονή χτίστηκε πιθανότατα μεταξύ 1430 και 1460 από τους δεσπότες του Μυστρά Θωμά και Δημήτριο Παλαιολόγο. Υπέστη διαδοχικά καταστροφές και ξαναχτίστηκε στη σημερινή της θέση, πάντοτε προσηλωμένη στο πνευματικό της έργο. Το 1772 πυρπολήθηκε από τους Αλβανούς, ενώ στη διάρκεια της Επανάστασης διαδραμάτισε πρωταγωνιστικό ρόλο εισφέροντας σημαντικά χρηματικά ποσά στον Αγώνα και λειτουργώντας ως νοσοκομείο και αποθήκη τροφίμων και πολεμοφοδίων. Μετά την ίδρυση του Ελληνικού Κράτους η Μονή συνέχισε την πνευματική και παιδευτική προσφο-

MONASTERY OF TAXIARCHS IN AIGIALEIA

The Monastery of the Taxiarchs in Aigialeia, is an exclusively male enclave. It belongs to the Metropolis of Kalavryta and Aigialeia. It is located in the foot of Klokos Mountain at an altitude of about 450 meters and at a distance of 15 km from Aigio. It is built in a beautiful landscape, with a deep forest surrounding it. The visitor from Patras had better reach Aigio (about 30 minutes distance)

and then from there he/she will reach the Monastery via a route that combines impressive natural beauty with spiritual devoteness.

The founder of the Monastery is the Monk Leontios who followed the ascetic life on a precipitous rock

of Klokos. His hermitage is in the first monastery, called ‘Palaiomonastiro’ where only a few worn wall paintings from the 16th century have been preserved. The new Monastery was possibly built between 1430 and 1460 by the two bishops of Mystras, Thomas and Dimitrios Palaiologos. It sustained consecutive damages and was rebuilt in its current location. In 1772 it was burnt by the Albanians, while during the Revolution it played a pivotal role by contributing significant amounts of money to the fight and by operating as a supply storage and a hospital. After the establishment of the Greek

ρά της με την αποφοίτηση πολυάριθμων ιεροδιδασκάλων, ιεροκηρύκων και καθηγητών Θεολογίας. Έτσι η μακρά ιστορία της Μονής συνδέθηκε άρρηκτα με την ιστορία της Αιγιαλείας.

Στον περίβολο της Μονής βρίσκεται το καθολικό, ένας ναός βυζαντινού ρυθμού με σταυροειδή στέγη και οκταγωνικό υπερυψωμένο τρούλο, που στηρίζεται σε τέσσερες κολώνες και κοσμεύεται από τέμπλο σπουδαίας τεχνοτροπίας. Στη βορειοδυτική γωνία του περιβόλου υπάρχει επίσης ένα παλιό τριώροφο κτή-

ριο, ο λεγόμενος πύργος. Κτίστηκε την ίδια εποχή με το καθολικό, οι τέσσερες γωνίες του οποίου είναι κομμένες λίγο πιο κάτω από τον πρώτο όροφο. Στο υπόγειο του πύργου υπάρχει σήμερα το Εκκλησάκι της Αγίας Τριάδος. Υποστηρίζεται ότι το αρχιτεκτονικό αυτό μνημείο δεν ήταν πύργος, αλλά καμπαναριό.

Η Μονή έχει σήμερα οκτώ μοναχούς, κάνει παραγωγή ροδοζάχαρης, ενώ διαθέτει αίθουσα κειμηλίων και φυλάσσει Άγια Λείψανα, σπάνια βιβλία και ανεκτίμητους θησαυρούς. Η βιβλιοθήκη του μοναστηριού είναι ουσιαστικά δημιούργημα της μετεπαναστατικής περιόδου, όταν λειτουργούσε στο χώρο Ελληνικό Σχολείο στο οποίο φοίτησαν σπουδαίες πνευματικές προσωπικότητες. Κυρίαρχη θέση έχουν τα θεολογικά συγγράμματα, ενώ υπάρχουν πολύτιμα βιβλία με σχόλια σε αρχαίους συγγραφείς. Ιδιαίτερα μεγάλης ιστορικής αξίας είναι οι κώδικες και τα έγγραφα της Μονής που φυλάσσονται στο κειμηλιοφυλάκιο.

Η επίσκεψη στη Μονή μπορεί να συνδυαστεί με επίσκεψη στη μονή Πεπελενίτσας και ξενάγηση στην πόλη του Αιγίου. Το τηλέφωνο της Μονής είναι 26910-56300. Περισσότερες πληροφορίες για τη μονή μπορεί να πάρει ο επισκέπτης από το βιβλίο του Π.Β. Παπαθεοδώρου, *Ιερά Μονή Ταξιάρχων Αιγιαλείας, Αίγιο 2011.*

Γεράσιμος Γερογιάννης

government, the Monastery carried on its spiritual and educational contribution with the graduation of numerous preachers and theology professors. Thus the long history of the monastery interconnected strongly with the history of Aigialeia.

In the Monastery's yard there is a katholikon, a byzantine church with a cruciform rooftop and an octagon dome which leans on four pillars and is beautifully decorated. There is also an old three-floor building in the

north-western side of the yard, the so called Tower which was built in the same period as the katholikon, in the basement of which there is a small church dedicated to Ayia Triada.

The Monastery today consists of 8 monks, produces sugar from pomegranate, while it also has a hall for heirlooms in which it stores Holy Relics, rare books and priceless treasures. The library of the Monastery was built in the Post - Revolution era when a Greek school was operating there and produced many great spiritual people. Memorable are the theological manuscripts which are kept in it while there are valuable books with references to ancient writers. Of significant historic value are also the various codexes and documents of the monastery that are kept in the Vault.

The visit to the Monastery can be combined with a visit to the Pepelenitza Monastery and a guided tour in Aigio city. The phone of the Monastery is (030)- 26910-56300 . More information can be found in P. Papatheodorou's book, *Holy Monastery of Taxiarchs of Aigialeia, Aigio 2011.*

Gerasimos Gerogiannis

ΜΟΝΗ ΑΓ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΒΕΡΙΝΟΥ

Η Ιερά Μονή Αγ. Ιωάννου είναι γυναικεία, βρίσκεται στο χωριό Βερίνο του πρώην Δήμου Συμπολιτείας και απέχει 14 χλμ. από το Αίγιο. Είναι κτισμένη στο ομώνυμο βουνό Αγιάννης, μια από τις παραφυάδες του Παναχαϊκού, σε υψόμετρο 900 μ. Από την Πάτρα μπορεί να φτάσει στη μονή ο επισκέπτης μέσω της διαδρομής Πάτρα - Αίγιο από την παλαιά Εθνική Οδό και στα 35,7 χλμ. να στρίψει δεξιά, ακολουθώντας το δρόμο που οδηγεί προς Βερίνο.

Η Μονή, που ιδρύθηκε την περίοδο της Τουρκοκρατίας, είναι γνωστή ακόμη και σήμερα ως Άγιος Ιωάννης των Τσετσεβών και υπάγεται στη Μητρόπολη Καλαβρύτων και Αιγιαλείας. Η χρονολογία ιδρύσεως παραμένει άγνωστη, ωστόσο πιθανολογείται ότι χτίστηκε το 14ο αι. ως ανδρικό μοναστήρι. Στο θρησκευτικό και κοινωνικό τομέα η Μονή αποτέλεσε σημείο αναφοράς για την περιοχή, χάρη στην ορθόδοξη λατρευτική ζωή και στην προστασία που μπορούσε να προσφέρει σε ώρες κινδύνου. Η Μονή πολιορκήθηκε από τον Ιμπραήμ, που την κατέλαβε χωρίς να την καταστρέψει. Μετά τη σύσταση του Ελληνικού Κράτους η Μονή χαρακτηρίστηκε ως «διατηρουμένη» και αργότερα έγινε μετόχι της Μονής Ταξιαρχών Αιγιαλείας. Από το 1987 λειτουργεί ως γυναικεία κοινοβιακή Μονή με πλούσια δραστηριότητα, αφού διαθέτει εργαστήρια αγιογραφίας, εκκλησιαστικού κεντήματος, ιεροραπτικής, ξυλογλυπτικής, ιατρεία. Αδελφές της Μονής που είναι γιατροί, προσφέρουν δωρεάν ιατρικές υπηρεσίες στους κατοίκους της περιοχής. Η Μονή παηγυρίζει στις 8 Μαΐου, στις 26 Σεπτεμβρί-

MONASTERY OF AYIOS IOANNIS IN VERINON

27

The monastery of Ayios Ioannis is an exclusively female enclave. It is located in the village Verino of the former municipality of Sympoliteia, and it's about 14km away from

Aigio. The monastery is built on the homonymous mountain Ayiannis, at one of the offshoots of Panachaiko Mountain, at an altitude of 900m. The visitor from Patras can reach the monastery by following the route Patras-

Aigio and taking the old national road, where at the 35.7 km he/she should turn right in order to follow the road that leads to Verino.

The monastery which was founded during the Turkish occupation is still known as Ayios Ioannis Tsetsevon and belongs to the Metropolis of Kalavryta and Aigialeia. The exact date of the foundation still remains unknown, but it is possible that it was built in the 14th century as a monastery with monks. At the religious and social sector, the monastery was a benchmark of the area thanks to the orthodox worshiping life and the protection it could provide in times of danger. The monastery was sieged by Ibrahim, who took it over without destroying it. After the establishment of the Greek Government, the monastery was characterized as "preserved" and later on it became a metochion of the Taxiarchs Monastery of Aigialeia. Since 1987 it has been operating as a female commune monastery, rich in action as it has labs for iconography, church needlework, religious clothing sewing, wood carving, and surgeries as well. Nuns who are doctors provide their services for

ου και στις 17 Ιουλίου και η αδελφότητα έχει εικοσιπέντε μοναχές.

Η επίσκεψή στην Μονή μπορεί να συνδυαστεί με επίσκεψη στο Αίγιο και μάλιστα στο Μουσειακό Συγκρότημα Υδροκίνησης Εφταπίτας. Εναλλακτικά υπάρχει δυνατότητα επίσκεψης στους παραδοσιακούς Νερόμυλους και τους παραδοσιακούς οικισμούς, όπως είναι το Βερίνο και η Λάκκα.

Το τηλέφωνο της Μονής είναι 26910-94248 και το fax 26910-94129. Περισσότερες πληροφορίες μπορεί να βρει ο επισκέπτης στις διευθύνσεις http://www.monastiria.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=431&lang=es#.UTzXa9bwmbw, <http://www.ecclesia.gr/greek/monshrines/loVerin.html>, <http://www.sympoliteia.gr/Default.aspx?tabid=237>

Διονυσία Πελεκούδα – Οικονόμου

free to the habitants of the area. The monastery celebrates on the 8th of May and on the 17th & 26th of September, and the sisterhood has twenty - five nuns.

A visit to the monastery can be combined with visiting Aigio and the Museum Cluster of Water movement of Eftapitas. Alternatively it is possible to visit the traditional water mills and the traditional settlements of Verino and Lakka. The phone number of the monastery is 2691094248 and the fax number is 2691094129. For more information you can visit the following site: www.monastiria.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=431&lang=es#.UTzXa9bwmbw, <http://www.ecclesia.gr/greek/monshrines/loVerin.html>, www.sympoliteia.gr/Default.aspx?tabid=237

Dionysia Pelekouda-Oikonomou

ΜΟΝΗ ΠΕΠΕΛΕΝΙΤΣΗΣ

Η Ιερά Μονή Πεπελενίτσης είναι γυναικεία κοινοβιακή, ανήκει στη Μητρόπολη Καλαβρύτων και Αιγιαλείας. Συνδέεται στενά με τη Μονή Ταξιάρχων, από την οποία τη χωρίζει ουσιαστικά μόνο ο ποταμός Σελινούντας.

Το παλιότερο όνομα της ήταν “Ελπίς των Απελπισμένων” και χτίστηκε την ίδια περίπου εποχή με την Μονή Ταξιάρχων, τον 15ο αι., με την οποία και έχει σχεδόν παράλληλη ιστορία. Σχετικά με την ετυμολογία του ονόματος “Πεπελενίτσα” υπάρχουν δυο εκδοχές. Σύμφωνα με την πρώτη το όνομα προέρχεται από την Ελένη Παλαιολογίνα, σύζυγο του αυτοκράτορα Μανουήλ Παλαιολόγου, ή από την Μπέμπελ ή Μπέμπες Ελενίτσα, κόρη του ηγεμόνα της Αχαΐας Θωμά Παλαιολόγου. Επικρατέστερη εκδοχή είναι η δεύτερη που ετυμολογεί το όνομα Πεπελε-

THE MONASTERY OF PEPELENITSA

The monastery of Pepelenitsa, is an exclusively female enclave. It belongs to the Metropolis of Kalavryta and Aigialeia. It's closely associated to the monastery of Taxiarchs from which it is divided by the river Selinountas.

The older name of the monastery was “The Hope of the Desperate” and it was built at the same time with the monastery of Taxiarchs, in the 15th century, thus having a parallel history. As regards the etymology of the name “Pepelenitsa”, there are two versions. According to the first one, the name originates either from Helen

Palaiologina, wife of the emperor Manuel Palaiologos, or from Elenitsa Palaiologou, daughter of the sovereign of Achaia, Thomas Palaiologos. The most prevailing version is the second one which etymologizes the name “Pepelenitsa” from the Slavic word

νίτσα από τη σλαβική λέξη πεπέλ (=τέφρα, στάχτη) και σημαίνει τεφροδοχείο, τόπος εξαγνισμού από τις αμαρτίες.

Αρχικά ήταν χτισμένη στην αριστερή όχθη του Σελινούντα όπου και σώζονται ερειπωμένα κτίρια γνωστά ως το "Παλαιομοναστήρο". Υπέστη ανεπανόρθωτη καταστροφή μετά τα Ορλωφικά (1772) από τους Τουρκαλβανούς που κατέσφαξαν τις καλόγριες. Η Μονή κτίστηκε εκ νέου σε πολύ ψηλότερη θέση για λόγους ασφαλείας. Έγινε για ένα διάστημα μετόχι της Μονής Ταξιαρχών. Στα χρόνια της Επανάστασης η Μονή προσέφερε στον Αγώνα υλική και πνευματική βοήθεια. Το 2007 καταστράφηκε ολοσχερώς από πυρκαγιά.

Το καθολικό της είναι ρυθμού βασιλικής, έχει ωραίο τέμπλο και ψηφιδωτές εικόνες. Είναι αφιερωμένο στην Κοίμηση της Θεοτόκου.

Το τηλέφωνο της Μονής είναι 26910-23000. Περισσότερες πληροφορίες γι' αυτήν <http://www.green-e.gr/m/destination/view/Iera-Monh-Pepelenitshs-sthn-Aigialeia> και <http://aigialeia.blog.com/2007/08/12/>

Αναστάσιος Σωμάκος

"pepel" (= ashes , cinders) and means ashtray, place of purification of sins. 29

Initially, it was built at the left bank of the river Selinountas where the ruined buildings still exist, known as "Palaiomonastiro" (Old Monastery). It sustained irreparable damage after Orlof (1772) by Turk-Albanians who massacred the nuns. The monastery was built at a high position for security reasons. For a time period it became a metochion of the Taxiarchs monastery. During the revolution, the monastery offered material and spiritual support to the Greeks who were fighting for their freedom. In 2007 it was entirely destroyed by fire.

The Katholikon is a basilica, with a beautiful templon and mosaic icons. It is dedicated to Koimesis Theotokou.

The Monastery's telephone number is 6910-23000. For more information you can visit the following site: <http://www.green-e.gr/m/destination/view/Iera-Monh-Pepelenitshs-sthn-Aigialeia> και <http://aigialeia.blog.com/2007/08/12/>

Anastasio Somakos

ΜΟΝΗ ΑΓ. ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟΥ

Η Ιερά Μονή Αγ. Αποστόλων Περιθωρίου είναι ένα από τα σημαντικότερα χριστιανικά μνημεία της ανατολικής Αιγιαλείας και βρίσκεται στην ορεινή περιοχή του πρώην Δήμου Αιγείρας, μέσα στα όρια του οικισμού του Περιθωρίου και συγκεκριμένα μεταξύ Σελιάνας και Περιθωρίου, στα πρώτα χιλιόμετρα του χωμάτινου δρόμου που οδηγεί στο Σαραντάπηχο. Ανήκει στη Μητρόπολη Καλαβρύτων και Αιγιαλείας και είναι ανδρική.

Η ίδρυση της Μονής τοποθετείται στις

MONASTERY OF AYIOI APOSTOLOI IN PERITHORI

The monastery of Ayioi Apostoloi in Perithori is one of the most important Christian monuments of eastern Aigaleia and is situated in the mountainous region of the former Municipality of Aigeira, on the outskirts of the settlement of Perithori, and specifically between Seliana and Perithori, at the first kilometers of the dirt road that leads to Sarantapicho. It belongs to the Metropolis of Kalavryta and Aigaleia and it is an exclusively male enclave.

αρχές του 17^{ου} αι. με την ανοικοδόμηση του καθολικού. Η παρουσία της Μονής κατά τη διάρκεια της Επανάστασης του 1821 δεν είναι εμφανής. Το 1851 είχε έντεκα μοναχούς και το 1896 ανακαινίστηκε. Το 1969 σεισμός κατέστρεψε τον ξενώνα, που κατεδαφίστηκε το 1973 και ξεκίνησε η ανέγερση νέου το 1974.

Σήμερα η Μονή έχει έναν μοναχό και δύο δόκιμους. Το τηλέφωνό της είναι 26960-39110. Περισσότερες πληροφορίες μπορεί να βρει ο επισκέπτης στην ιστοσελίδα <http://www.green-e.gr/m/destination/view/lera-Monh-Agiwn-Apostolwn-sto-Perithwri-Aigeiras> και http://dim-aigeir.ach.sch.gr/perioksi_monastiri.html

Ανδριάνα Δημακοπούλου

The foundation of the monastery is placed in the early 17th century with the rebuilding of the katholikon. The monastery's presence during the revolution of 1821 is not evident. In 1851 it had 11 monks and in 1896 it was renovated. In 1969 an earthquake destroyed the guest house which was demolished in 1973 and a new one was built in 1974.

Today the monastery has one monk and two novices. The telephone number is (030)-26960-39110. For more information, the visitor can see the following website: <http://green-e.gr/m/destination/view/lera-Monh-Agiwn-Apostolwn-sto-Perithwri-Aigeiras> and http://dim-aigeir.ach.sch.gr/perioksi_monastiri.html

Transl.:

Dionysia Pelekouda-Oikonomou

ΜΟΝΗ ΑΓ. ΤΡΙΑΔΟΣ ΒΟΥΡΩΝ

Η Μονή της Αγ. Τριάδος είναι διαλυμένη, ανήκει στη Μητρόπολη Καλαβρύτων και Αιγιαλείας και βρίσκεται στη βόρεια απόληξη του Χελμού πάνω από τον Κορινθιακό, στο οροπέδιο «Επανώκαμπος». Περιμετρικά της επίπεδης αυτής έκτασης, στα όρια πάνω από τις απότομες πλαγιές

υπάρχουν ασηκλήρια και τα μοναστήρια της Αγίας Μονής και του Αγίου Νικολάου Βουρών. Από την Τράπεζα (νέα Βούρα) Αιγιαλείας, ένα όμορφο χωριό του πρώην Δήμου Διακοφτού, ακολουθώντας

έναν καλής βατότητας χωματόδρομο με λίγες στροφές, ανεβαίνει ο επισκέπτης στο «βουνό των μοναστηριών» ή της «Αγίας Τριάδας», ονομασία που οφείλεται στο πλήθος των μοναστικών εγκαταστάσεων.

Η Μονή της Αγίας Τριάδας είναι κτισμένη στη θέση αρχαίου ιερού, σε υψόμετρο

MONASTERY OF AYIA TRIADA IN VOURA

The Monastery of Ayia Triada is destroyed. It belongs to the Metropolis of Kalavrita and Aigialeia, and it is located in the north end of Chelmos mountain, above Korithiakos gulf, at the mountain plateau "Epanokabos". Around this flat area, on the border of sheer mountain slopes, there are hermitages and

the monasteries of Ayia Triada, Ayia Moni and Ayios Nikolaos in Voura. Following a passable road with a few turns, from the beautiful village Trapeza (New Voura) of Aigialeia, which belongs to the former municipal-

ity of Diakofto, the visitor ascends "the mountain of monasteries" or "Ayia Triada mountain", a name which results from the existence of numerous monastic settlements.

The Monastery of Ayia Triada is built upon an ancient sanctuary, at the altitude of 750m, in a location with an outstanding view to-

750 μ., σε θέση με εξαιρετική θέα προς τον Κορινθιακό και τα απέναντι βουνά της Στερεάς. Ο περίβολος της Μονής στη σημερινή του μορφή παρουσιάζει σε κάτοψη σχήμα ακανόνιστου πενταγώνου. Στο κέντρο του περιβόλου βρίσκονται συνδεδεμένα μεταξύ τους δύο κωνοειδή κτίσματα. Το ένα είναι αρχαίο, το λεγόμενο «Γαίον», μια κυκλική κατασκευή, η ανωδομή της οποίας είναι εκφορικά κτισμένη. Το δεύτερο προς βορρά κτίσμα αποτελεί το καθολικό της μονής που μιμείται το σχήμα της αρχαίας θόλου. Τα κτήρια των κελιών της Μονής και κάποιοι βοηθητικοί της χώρας είναι νεότερες κατασκευές. Στο υπέρθυρο της εισόδου του καθολικού σώζεται γραπτή επιγραφή εννέα στίχων από το έτος 1757.

Περισσότερες πληροφορίες θα βρει ο επισκέπτης στο βιβλίο της Μ. Γεωργοπούλου-Βέρρα (επιμ.), *Βυζαντινά και Μεταβυζαντινά Μοναστήρια της Αχαΐας*, σ.71-74.

Γεωργία Χριστοπούλου

wards Korithiakos gulf and the opposite mountains of Central Greece. The yard of the monastery in its current form looks like an irregular pentagon from its top view. In the middle of the yard one can find two conical buildings connected to each other. One of these buildings is ancient and it is called "Gaion", a cyclical construction. The second building located to the north, is the Katholikon of the monastery which mimics the shape of the ancient dome. The cell structures of the monastery and some other subsidiary buildings are newer constructions. Above the entrance gate of the Katholikon there is a nine line inscription saved from 1757.

The visitor can find more information in the book of M. Georgopoulou - Verra, *Byzantine and Post Byzantine Monasteries of Achaia*, p. 71-74.

Transl.: Theodore Batsikas

ΜΟΝΗ

ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΒΟΥΡΩΝ

Η Μονή Αγ. Νικολάου Βουρών είναι διαλυμένη και ανήκει στη Μητρόπολη Καλαβρύτων και Αιγιαλείας. Βρίσκεται στο νότιο άκρο του βουνού της Αγίας Τριάδας και αποτελείται από το καθολικό και τα κελιά.

Η επίσκεψη στη Μονή μπορεί να συνδυαστεί με εκδρομή και στις άλλες μονές του οροπεδίου «Επανώκαμπος», όπως η Αγία Μονή και η Μονή της Αγ. Τριάδος, αλλά και τα ασκητήρια του Αγ. Αντωνίου, του Αγιάνη του Κρεμαστού και των Αγ. Πάντων.

Περισσότερες πληροφορίες στο βιβλίο της Μ. Γεωργοπούλου-Βέρρα (επιμ.), *Βυζαντινά και Μεταβυζαντινά Μοναστήρια της Αχαΐας*, σ. 75-79 και 81-83.

Γρηγόριος Κουβεριανός

ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟ

ΟΦ ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΙΝ ΒΟΥΡΑ

The monastery of Ayios Nikolaos in Voura is ruined. It belongs to the Metropolis of Kalavryta and Aigialeia. It is located in the south end of Ayia Triada Mountain and consists of the Katholikon and the cells.

A visit to the Ayios Nikolaos monastery can be combined with a trip to other nearby monasteries of the mountain plateau "Epanokabos", such as the monasteries of Ayia Moni and Ayia

Triada, as well as the hermitages of Ayios Antonios, Ayios Ioannis Kremastos and Ayioi Pantas.

For more information and references, see the book of M. Georgopoulou-Verra, *Byzantine and Post-Byzantine Monasteries of Achaia*, p. 75-79 and 81-83.

Gregorios Kouverianos

ΜΟΝΗ ΑΓ. ΤΡΙΑΔΟΣ ΑΚΡΑΤΑΣ

Η Μονή Αγ. Τριάδος Ακράτας είναι γυναικεία κοινοβιακή και ανήκει στη Μητρόπολη Καλαβρύτων και Αιγιαλείας. Όταν γίνεται αναφορά στη Μονή της Αγ. Τριάδος, στην πραγματικότητα εννοούνται δύο Μονές, η παλαιά και η νέα. Για να φτάσει ο επισκέπτης σ' αυτές ακολουθεί τον επαρχιακό δρόμο από την παραλία Ακράτας προς τη Ζαρού-

χλα. Από την Άνω Ακράτα πρέπει να διανύσει 3 χλμ. περίπου και κατόπιν να στρίψει αριστερά στην παράκαμψη, η οποία θα τον οδηγήσει έπειτα από 200 μ. στις Μονές.

Η πρώτη Μονή ή «Παλιομονάστηρο» ιδρύθηκε το 1708 και το ναΐδιο του είναι κατάγραφο με τοιχογραφίες λαϊκής τεχνοτροπίας του 1751 και καλής τέχνης εικόνες του 18ου αιώνα. Η δεύτερη ή Νέα Μονή βρίσκεται σε απόσταση περίπου 140 μέτρων από το Παλιομονάστηρο. Το καθολικό της είναι μονόχωρος ναός με τρούλο και τοιχογραφίες σε καλή κατάσταση.

Η Μονή έχει πολλά αξιόλογα κειμήλια, λειψανοθήκες και φορητές εικόνες. Σήμερα η αδελφότητά της αποτελείται από δύο μοναχές. Τα τηλέφωνα της Μονής είναι 26960-51269 και 22567.

Περισσότερες πληροφορίες για τη Μονή στο βιβλίο του Κωνσταντίνου Α. Παπαμεντζελόπουλου, Η Μονή Αγίας Τριάδας Ακράτας (Μητρόπολη Καλαβρύτων και Αιγιαλείας), Θεσσαλονίκη 2012 & στη διεύθυνση <http://invenio.lib.auth.gr/record/129505>

Διονυσία Πελεκούδα-Οικονόμου

MONASTERY OF AYIA TRIADA IN AKRATA

The Monastery of Ayia Triada in Akrata is a female commune and belongs to the Metropolis of Kalavryta and Aigialeia. When we refer to the Monastery of Ayia Triada, in fact we mean two monasteries, the old and the new one. In order for a visitor to reach the monastery, he/she has to follow the country road from the sea-coast of Akrata

towards Zarouchla. From Ano Akrata, a visitor has to travel for about 3km and then turn left at the detour, which after 200 metres will lead him/her to the monasteries.

The first monastery or 'Paleomonastiro' (Old monastery) was founded in 1708 and its oratory is fully covered with wall paintings of folk style of 1751 and fine art icons of the 18th century. The second or New monastery is situated at a distance of about 140m from the 'Paleomonastiro'. The Katholikon is a single room temple with a dome and wall paintings in good condition.

The monastery has a lot of notable heirlooms, shrines and movable icons. Today the sisterhood consists of two nuns. The monastery's telephone numbers are 26960 51269 and 22567.

More information can be found at the following electronic address as well as in Konstantinos A. Papamentzelopoulou's book, entitled "The Monastery of Ayia Triada in Akrata" (Metropolis of Kalavryta and Aigialeia), Thessaloniki, 2012 retrieved from: <http://invenio.lib.auth.gr/record/129505>

Dionysia Pelekouda-Oikonomou

ΜΟΝΗ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΚΑΤΑΘΕΣΙΩΝ - ΚΑΤΑΦΥΓΙΩΝ

Η Μονή Παναγίας Καταθεσίων ή Καταφυγίων βρίσκεται σε μικρή απόσταση από το χωριό Αγρίδι Αιγιάλειας, έχει υψόμετρο 1.100 μ. και είναι χτισμένη σε μια ειδυλλιακή τοποθεσία με πλατάνια νερά και μοναδική θέα. Για να φτάσει ο επισκέπτης στη Μονή θα πρέπει να ακολουθήσει το δρόμο για Ζαρούχλα, να περάσει τη Βαλιμή και αμέσως μετά το Αγρίδι να στρίψει αριστερά και να φτάσει στον χωριό Χαλκιάνικα, λίγο έξω από το οποίο, ακολουθώντας το χωματόδρομο (απόσταση 1,5 χλμ.), θα συναντήσει το χώρο της Μονής. Η Μονή ανήκει στη Μητρόπολη Καλαβρύτων και Αιγιάλειας, είναι διαλυμένη και αποτελεί μετόχι της Μονής αγ. Τριάδος Ακράτας.

Το καθολικό της είναι χτισμένο στο κοίλωμα ενός κάθετου βράχου και γεμάτο με τοιχογραφίες που χρονολογούνται από το 1638. Είναι αφιερωμένο στην Κατάθεση της Τιμίας ζώνης της Θεοτόκου, απ' όπου και προέρχεται η ονομασία της Μονής. Η δεύτερη ονομασία της συνδέεται με το γεγονός της καταφυγής των κατοίκων της περιοχής στα σπήλαια-ασκητήριά της, που βρίσκονταν στους γύρω απρόσιτους βράχους, κατά την Επανάσταση του 1821

Περισσότερες πληροφορίες μπορεί να πάρει ο επισκέπτης από το βιβλίο της Μ. Γεωργοπούλου-Βέρρα (επιμ.), Βυζαντινά και Μεταβυζαντινά Μοναστήρια της Αχαΐας, σ. 113-116.

Διονυσία Πελεκούδα – Οικονόμου

MONASTERY OF ΠΑΝΑΥΙΑ ΚΑΤΑΘΗΣΙΟΝ OR ΚΑΤΑΡΗΥΓΙΟΝ

33

The monastery of Panayia Katathesion or Kataphygion is situated at a small distance from the village Agridi in Aigialeia, at an altitude of 1.100m. It is built at an idyllic site with plane trees, rivers and unique view. To reach the monastery one must follow the

road towards Zarouchla, pass Valimi and then turn left immediately after Agridi. When the visitor reaches the village Halkianika, a bit outside it, he/she has to follow the dirt road for about 1.5 km until he/she finds the monastery, which belongs to the Metropolis of Kalavryta and

Aigialeia. The monastery is destroyed and constitutes a metochion that belongs to the Monastery of Ayia Triada in Akrata.

Its katholikon is built in the cavity of a vertical rock and is full of wall paintings which date back to 1638. It is dedicated to the deposition of the Holy Sash of the Virgin, due to which the monastery is named after. Its second name is connected to the fact that during the revolution of 1821 the habitants of the area fled to the ascetic caves which were located in the surrounding inaccessible rocks.

More information about the monastery can be found in M Georgopoulou – Verra' s book entitled "Byzantine and Post Byzantine Monasteries of Achaia", p. 113-116.

Dionysia Pelekouda-Oikonomou

ΜΟΝΗ ΑΓ. ΤΡΙΑΔΟΣ ΖΑΡΟΥΧΛΑΣ

Από τη Μονή της Αγ. Τριάδος σώζεται μόνο το καθολικό που βρίσκεται λίγο έξω από τη Ζαρούχλα. Για να φτάσει εκεί ο επισκέπτης πρέπει να ξεκινήσει από το κέντρο του χωριού ακολουθώντας έναν δρόμο δεξιά που ανηφορίζει δυτικά προς το δάσος. Σε λίγο θα συναντήσει το ναό της Κοιμήσεως της Θεοτόκου κι έπειτα από μια διαδρομή 2 χλμ. περίπου θα αντικρίσει την Αγ. Τριάδα. Η Μονή θεωρείται διαλυμένη και ανήκει στη Μητρόπολη Καλαβρύτων και Αιγιαλείας.

Το καθολικό της ανήκει στον τύπο του σταυροειδούς ναού με ευρύ οκτάπλευρο τρούλο και είναι διακοσμημένο ολόκληρο με τοιχογραφίες αρκετά καλής τεχνοτροπίας, που τοποθετούνται το 18^ο αι.

Την επίσκεψη στην Αγ. Τριάδα μπορεί να συνδυάσει κανείς με επίσκεψη στη Ζαρούχλα για φαγητό και τη λίμνη Τσιβλού.

Περισσότερες πληροφορίες για τη Μονή στο βιβλίο της Μ. Γεωργοπούλου-Βέρρα (επιμ.), *Βυζαντινά και Μεταβυζαντινά Μοναστήρια της Αχαΐας*, σ. 121-127.

Διονυσία Πελεκούδα – Οικονόμου

MONASTERY OF AYIA TRIADA IN ZAROUCHLA

From the Monastery of Ayia Triada in Zarouchla, the only thing that is saved is the Katholikon, which is located on the outskirts of Zarouchla. To reach it, a visitor must set off from the center of the village following a road on the right which ascends towards the forest. After a while he/she will meet the church of Koimesis Theotokou and after a route of about 2km, he/she will face the monastery of Ayia Triada. The monastery is in ruins and belongs to the Metropolis of Kalavryta and

Aigialeia

The Katholikon has the form of a cross-like temple with a wide dome of eight sides, and it is totally ornamented with folk style wall paintings of the 18th century.

A visit to the monastery can be combined by visiting Zarouchla for lunch and going to the lake Tsivlou. More information about the monastery can be found in M. Georgopoulou – Verra's book entitled "Byzantine and Post Byzantine Monasteries of Achaia", p. 121-127.

Dionysia Pelekouda-Oikonomou

ΜΟΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ

ΜΟΝΗ ΜΕΓΑΛΟΥ ΣΠΗΛΑΙΟΥ

Η Ιερά Μονή Μεγάλου Σπηλαίου είναι ανδρική και ανήκει στη Μητρόπολη Καλαβρυτών και Αιγιαλείας. Είναι χτισμένη στο άνοιγμα ενός μεγάλου βράχου που βρίσκεται σε απόσταση 10 χλμ. από τα Καλάβρυτα πάνω σχεδόν στον επαρχιακό δρόμο.

Το καθολικό της Μονής που είναι σκαμμένο μέσα στο βράχο, σχηματίζει σταυροειδή ναό με δύο νάρθηκες και είναι διακοσμημένο με τοιχογραφίες του 1653. Η Μονή χτίστηκε το 362 και θεωρείται ίσως η αρχαιότερη στην Ελλάδα. Η ανοικοδόμησή της συνδέεται με όραμα για την ύπαρξη εικόνας της Παναγίας, οπότε ύστερα από υπόδειξη μικρού κοριτσιού, η εικόνα βρέ-

θηκε στο σπήλαιο κάτω από την οποία υπήρχε πηγή όπου έτρεχε αγίασμα. Η πηγή αυτή του σπηλαίου σήμερα αποκαλείται «η Πηγή της Κόρης». Η Μονή γνώρισε μεγάλη ακμή, αλλά και τουλάχιστον τέσσερις ολοκληρωτικές καταστροφές από πυρκαγιές το 840, το 1400, το 1640 και το 1934, χωρίς όμως η αγ. Εικόνα να πάθει απολύτως τίποτα.

Το Μέγα Σπήλαιο έπαιξε σημαντικό ρόλο στις διάφορες εξεγέρσεις κατά των Τούρκων. Στην Επανάσταση του 1821 η Μονή αποτέλεσε κέντρο αντίστασης κατά των Τούρκων και παρότι δέχτηκε πολλές επιθέσεις, ποτέ δεν κατακτήθηκε. Το 1943 τα Ναζιστικά στρατεύματα λεηλάτησαν το μοναστήρι και εκτέλεσαν 16 άτομα, επισκέπτες, υποτακτικούς αλλά και μοναχούς, ενώ εννέα μοναχοί εκτελέστηκαν στη θέση Ψηλός Σταυρός.

Η Μονή διαθέτει Μουσείο με πολλά σημαντικά κειμήλια της Ελληνικής Επανάστα-

MONASTERY OF MEGA SPILAIΟ

Mega Spilaio Monastery is an exclusively male enclave and belongs to the Metropolis of Kalavryta and Aigialeia. It is built in the opening of a huge rock which is 10 km far from Kalavryta, almost upon the provincial road.

The Katholikon of the monastery, which is dug into the rock, is a cruciform church with two narthexes and is decorated with wall paintings of 1653. The monastery was built in 362 and is rather considered to be the oldest in Greece. Its construction is connected with a vision about the existence of an icon of Virgin Mary, which, after a recommendation by a little girl, was found in a

cave, under which there was a fountain that Holy Water was springing from. This holy fountain is known today as "The Fountain of the Maiden".

The monastery was in prosperity, but it was also completely destroyed at least four times by fire in 840, 1400, 1640 and 1934, fortunately without the sacred icon being destroyed.

The monastery played an important role in several rebellions against the Turks. In the 1821 Greek Revolution, the Monastery became the center of resistance against the Turks, and although it sustained many attacks, it was never conquered. In 1943 Nazi troops looted the monastery and executed 16 people, visitors, servants and monks while nine monks were executed in the site 'Tall Cross'.

The monastery has a museum with many important heirlooms of the Greek Revolution, but also precious and sacred relics and

σης, αλλά και πολύτιμα εκκλησιαστικά έγγραφα και κειμήλια. Μεγάλης αξίας είναι και η βιβλιοθήκη της Μονής με περισσότερους από 3.000 τόμους βιβλίων, ενώ σε ειδικό παρεκκλήσιο φυλάσσονται λειψανοθήκες με λείψανα πολλών Αγίων. Ο πολυτιμότερος θησαυρός της Μονής όμως είναι η ιερά εικόνα της Παναγίας της Μεγαλοσπηλαιώτισσας, που αποδίδεται στον Ευαγγελιστή Λουκά Είναι ανάγλυφη, πάχους τριών πόντων και πλασμένη από κερι, μαστίχα και άλλες ύλες. Η Θεοτόκος φέρει εσθήτα χρωματισμένη και χρυσά διαγράμματα. Από τις πολλές πυρκαγιές έχει αμαυρωθεί. Δεξιά και αριστερά της κηρόπλαστης Εικόνας παριστάνονται και στις τέσσερις γωνίες της δεξιά Σεραφείμ και αριστερά Χερουβείμ.

Στη Μονή ασκούνται σήμερα πέντε μοναχοί και τρεις δόκιμοι και λειτουργεί με βάση το κοινοβιακό σύστημα. Τα τηλέφωνα της Μονής είναι 26920-22401 και 23130.

Περισσότερες πληροφορίες για τη Μονή μπορεί να πάρει ο επισκέπτης από το βιβλίο του Π.Α. Υφαντή, Μέγα Σπήλαιο. Ιστορία, Πνευματική & Εθνική Μαρτυρία, Αθήνα 2002 και στις ιστοσελίδες <http://www.kalavrita.gov.gr/Default.aspx?tabid=329> και http://www.monastiria.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=549&lang=el

Βασιλική Βέρρα

documents. Of great value is also the library of the monastery with more than 3000 books, while reliquaries with relics of many saints are being kept in a special oratory.

The most valuable treasure of the monastery is the sacred icon of Panayia with the appellation "Megalospilaiotissa", which is attributed to Lucas the Evangelist; this icon is embossed, three inches thick, and molded with wax, mastic, and other materials. The Theotokos icon is brightly coloured with gold patterns; but due to the numerous fires, it has a sooty look. On the right and left sides of the wax molded icon, in all four corners of the icon, Seraphim and Cherouveim are depicted.

The commune of the monastery nowadays consists of five monks and three novice monks. The phone number of the monastery is (030)-26920-22401 and 23130.

For more information about the Monastery, a visitor can read the book of Panagiotis A. Ifantis, Mega Spilaio. History, Spiritual and National Evidence, Athens 2002, and see the following websites: <http://www.kalavrita.gov.gr/Default.aspx?tabid=329> and http://www.monastiria.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=549&lang=el

Vasiliki Verra

ΜΟΝΗ ΑΓΙΑΣ ΛΑΥΡΑΣ

Η ιερά Μονή Αγίας Λαύρας είναι ανδρική, λειτουργεί ως κοινόβιο και ανήκει στη Μητρόπολη Καλαβρύτων και Αιγιαλείας. Βρίσκεται 5 χλμ. ΝΔ των Καλαβρύτων και είναι χτισμένη στους πρόποδες του όρους Βελιά, σε υψόμετρο 960 μ. Από την Πάτρα μπορεί κανείς να φτάσει ακολουθώντας την εθνική οδό Πατρών-Κορίνθου και από τη διακλάδωση του Διακοππού να κατευθυνθεί δεξιά προς Καλάβρυτα.

Η Μονή της Αγίας Λαύρας συνδέεται στενά με την Ελληνική Επανάσταση και είναι μια από τις αρχαιότερες του ελληνικού και κυρίως του πελοποννησιακού χώρου. Ι-

MONASTERY OF AGIA LAVRA

The monastery of Ayia Lavra is an exclusively male enclave. It functions as a commune and it belongs to the Metropolis of Kalavryta and Aigialeia. It is located 5 km south-west from the town of Kalavryta and it is built on the foothills of Velia mountain at an altitude of 960 m. One can visit the Monastery of Ayia Lavra from the town of Patras by following the national highway Patras-Korinthos and then turn right towards Kalavryta by the junction of Diakofto.

δρύθηκε το 961 στην αρχική της θέση, 300 μ. περίπου ΝΔ της σημερινής, γνωστή ως "Παλιομονάστηρο", όπου και σώζεται το πρώτο Καθολικό, ένας δίκλιτος σταυρεπίστεγος ναός στο στόμιο σπηλιάς με δύο σειρές τοιχογραφιών. Η Μονή καταστράφηκε ολοκληρωτικά από πυρκαγιά το 1585. Έμεινε έρημη για 15 χρόνια, ώσπου κάποιος Καλαβρυτινός την ξανάχτισε, αλλά το 1689 μεταφέρθηκε στη σημερινή της θέση.

Ο πολυτιμότερος θησαυρός της Μονής είναι το Λάβαρο της ορκωμοσίας των αγωνιστών του 1821. Επιπλέον, ο Επιτάφιος του 1754 κεντημένος στη Σμύρνη, η εικόνα του Αγίου Γεωργίου κεντημένη στην Κωνσταντινούπολη από την Κωκώνα του Ρολογά, Ευαγγέλιο

δωρισμένο από την αυτοκράτειρα της Ρωσίας Αικατερίνη Β' τη Μεγάλη, τα χρυσοκέντητα άμφια του Παλαιών Πατρών Γερμανού, εγκόλπια, Ξυλόγλυπτοι σταυροί και πολλά λείψανα Αγίων με σημαντικότερα την κέρα του Αγίου Αλεξίου, δώρο του Αυτοκράτορα Μανουήλ Παλαιολόγου το 1398, την κέρα του Αγίου Φιλαρέτου του Ελεήμονος, του Αγίου Παντελεήμονος, της Αγίας Παρασκευής και των Αγίων Αναργύρων. Στη Μονή υπάρχει επίσης πλούσια βιβλιοθήκη με 3.000 παλαιά έντυπα, το αρχαιότερο από τα οποία χρονολογείται από το 1502.

Η Μονή είναι καθημερινά ανοιχτή για τον επισκέπτη με ωράριο εισόδου για το χειμώνα 10.00 -13.00 και 15.00 - 16.00 και για το καλοκαίρι 10.00-13.00 και 16.00-17.00. Η επίσκεψη στην Αγία Λαύρα μπορεί να συνδυαστεί με έναν περίπατο στη Ζαχλωρού, ένα πανέμορφο παραδοσιακό οικισμό χτισμένο σε υψόμετρο 640 μ., μέσα στο ξεχωριστό φαράγγι του Βουραϊκού. Επίσης, μπορεί κανείς να επισκεφτεί το Σπήλαιο των Λιμνών, το Δημοτικό Μουσείο και τον Τόπο της Θυσίας στα

The monastery of Ayia Lavra is closely 37 related to the Greek Revolution and it is one of the oldest monasteries in Greece, and mainly in the Peloponnese. It was built in 961 in its initial location, 300m south-west from its current location, which is a location also known as "Palaiomonastiro", where the first Katholikon existed. The Katholikon is a two-section cross-vaulted temple with two rows of wall paintings in the entrance of the cave. The monastery was completely destroyed by fire in 1585. It was desolated for 15 years, until someone from Kalavryta rebuilt it, but in 1689 it was moved to its current location.

The most valuable treasure of the monastery is the Banner upon which the fighters of the revolution in 1821 pledged. Also, the Epitaph of 1754 embroidered in Smyrni, the icon of Ayios Georgios made in Istanbul, the donated Gospel from the empress of Russia Aikaterini B' the Great, the gold-embroidered ceremonial cloth of Palaion Patron Germanos, Handbooks, carved wooden crosses and a lot of Saints' relics. The most valuable is the skull of Ayios Alexios, the skull of Ayios Filaretos the merciful, the skull of Ayios Panteleimon, and the skull of Ayia Paraskevi. In the monastery there is also a library of 3.000 old texts, the oldest of them dating back to 1502.

The monastery is open daily for visitors from 10.00 – 13.00 and from 15.00-16.00 in winter as well as from 10.00-13.00 and from 16.00-17.00 in summer. The visit to the monastery can be combined with a walk in

Καλάβρυτα, το τηλεσκόπιο Αρίσταρχος και το αρχοντικό της Παλαιολογίνας. Τέλος, μπορεί να περάσει λίγες ξέγνοιαστες στιγμές στο χιονοδρομικό κέντρο των Καλαβρύτων.

Το τηλέφωνο της Μονής είναι 26920-22363. Περισσότερες πληροφορίες μπορεί να πάρει κανείς από τις ιστοσελίδες http://spartacus.hpclab.ceid.upatras.gr/im-ka/site/index.php?option=com_content&view=article&id=311&Itemid=21 και <http://www.kalavryta.gov.gr/Default.aspx?tabid=324>. Επίσης από το άρθρο του Δ. Γιαννούλη, «Το παλαιομονάστηρο της Αγίας Λαύρας Καλαβρύτων. Ιστορία-τέχνη», Βελλά. Επιστημονική Επετηρίδα 3 (2005), σ. 221-249 που θα βρει σε ψηφιακή μορφή στη διεύθυνση <http://www.imdlibrary.gr/index.php/el/2013-01-14-09-09-13/periodika/vella/book/262?page=3>

Οδυσσέας Αβραμόπουλος

Zachlorou, a traditional settlement situated at an altitude 640m, inside the special canyon of Voraikos. Furthermore, someone can visit the place "Spilaio ton Limnon" (cave of lakes), the municipal museum and the place of sacrifices, the telescope Aristarchos and the mansion of Palaiologina. Finally, you can spend some carefree moments at the ski-resort of Kalavryta.

The telephone number of the monastery is (030)-26920-22363. For more information, you can visit the site http://spartacus.hpclab.ceid.upatras.gr/im-ka/site/index.php?option=com_content&view= and <http://www.kalavryta.gov.gr/Default.aspx?tabid=324>

Odyseas Avramopoulos

ΜΟΝΗ ΑΓ. ΘΕΟΔΩΡΩΝ ΑΡΟΑΝΙΑΣ

Στην πλαγιά μιας παραφυάδας του Ωλονού (Ερύμανθου) της περιοχής Αροατίας, μόλις 30' απόσταση ψηλότερα από το χωρίο Αναστάσοβα βρίσκεται η Μονή των Αγίων Θεοδώρων που είναι ακόμη ανδρική και ανήκει στη Μητρόπολη Καλαβρύτων και Αιγιαλείας. Είναι φωλιασμένη στην πλαγιά του βουνού Ζέμπε, σε υψόμετρο 1000 μ. περίπου και απέχει από τα Καλάβρυτα 28 χλμ. Η πρόσβαση στη Μονή γίνεται και από τα Τριπόταμα (από 111) δια μέσου Σοποτού, σε ίδια απόσταση από τα Καλάβρυτα.

Η ίδρυσή της τοποθετείται γύρω στο 1724, όμως η ιστορία της αρχίζει γύρω

MONASTERY OF AYIOI THEODOROI IN AROANIA

Ayioi Theodoroi monastery is located on a slope of an offshoot of Olonos (Erymanthos) of Aroania area, just thirty minutes away from a village called Anastasova.

It is an exclusively male enclave and belongs to the Metropolis of Kalavryta and Aigialeia. It is situated on the slope of the mountain Zembi at an altitude of 1000 m and it is 28km far from Kalavryta. You can have access to the mon-

astery from Tripotama (by taking the road 111) via Sopotos, at an equal distance from Kalavryta.

The construction of the monastery dates back to 1724, but its history dates back to 1000-1100. The monastery endured many

στο 1000 – 1100 μ.Χ. Έπαθε πολλά δεινά από τους Τουρκαλβανούς για την μεγάλη της προσφορά στην πατρίδα κατά τα δύσκολα χρόνια της σκλαβιάς. Το 1973 η Μονή έκλεισε και ύστερα από πολλές περιπέτειες τον Οκτώβριο του 1993 ξεκίνησε και συνεχίζει απρόσκοπτα τη λειτουργία της μέχρι σήμερα, που καταβάλλεται προσπάθεια να σχηματιστεί γυναικεία μοναστική αδελφότητα.

Οι πιο πολύτιμοι θησαυροί της Μονής είναι τα Ιερά Λείψανα πολλών Αγίων. Τα περισσότερα από τα κειμήλιά της βρίσκονται στη Μονή Πεντέλης Αττικής και στο Μουσείο της Μητρόπολης Καλαβρύτων και Αιγιαλείας. Περισσότερες πληροφορίες για τη Μονή μπορεί να βρει ο επισκέπτης στο βιβλίο του Κωνσταντίνου Χ. Νικολόπουλου, Ιερά Μονή Αγίων Θεοδώρων Αροανίας Καλαβρύτων, Αθήνα 1995 και στις ιστοσελίδες http://www.kalavryta.news.com/2013/03/blog-post_2815.html ; <http://el.wikipedia.org>

Βασίλειος Αθανασόπουλος

sufferings from the Turks and the Albanians who caused great damages because it offered great help to our country during the difficult years of occupation. In 1973 the monastery closed. After many hardships it opened again in October 1993, and since then it hasn't been closed. Nowadays a great effort has been made for the creation of a monastic sisterhood.

The most valuable treasures of the monastery are the holy relics of many saints. Most of the monastery heirlooms are kept at the Monastery of Penteli in Athens (Moni Pentelis) and at the museum of the Metropolis of Kalavryta and Aigialeia. More information one can find in the book of Konstantinos X. Nikolopoulos "Monastery of Ayioi Theodoroi Aroanias Kalavryton", Athens 1995, and see the following webpage http://www.kalavrytanews.com/2013/03/blog-post_2815.html.

Vasilios Athanasopoulos

ΜΟΝΗ ΜΑΚΕΛΛΑΡΙΑΣ

Στη δεξιά όχθη του ποταμού Σελινούντα, απέναντι από το χωριό Λαπαναγοί και σε απόσταση 30

χλμ. από τα Καλάβρυτα ορθώνεται η ανδρική Μονή της Μακελλαριάς, που είναι αφιερωμένη στην Κοίμηση της Θεοτόκου. Η Μακελλαριά είναι από τις παλαιότερες Μονές της Πελοπον-

νήσου, βρίσκεται στην κορυφή ενός απόκρημνου λόφου, ανάμεσα σε μία συστάδα απόκρημνων βράχων, και ανήκει στη Μητρόπολη Καλαβρύτων και Αιγιαλείας. Η αρχική Μονή χτίστηκε από το στρατηγό του Ιουστινιανού Βελισσάριο το 532 μ.Χ..

MONASTERY OF MAKELLARIA

On the right shore of the river Selinounta, opposite the village Lapanagoi, and 30 km

away from Kalavryta, the Monastery of Makellaria appears. It is an exclusively male enclave and it is dedicated to Koimesis Theotokou.

Makellaria is one of the oldest monasteries in the Pelopon-

nese and it is located at the top of a steep hill, surrounded by a cluster of rocks and it belongs to the Metropolis of Kalavryta and Aigialeia. The original monastery was built by Justinian's General Velissarios in 532 AD.

Στο μέσο της σημερινής Μονής είναι χτισμένος ο ναός της Παναγίας, βυζαντινού ρυθμού, σταυροειδής με ωραίο ξυλόγλυπτο τέμπλο, πάνω στο οποίο βρίσκεται η θαυματουργή εικόνα της Παναγίας. Το μοναστήρι καταστράφηκε από τους Τούρκους το 1458 και ανακαινίστηκε από τον ιερομόναχο Νεόφυτο.

Το αρχικό όνομα της Μονής ήταν Παναγία η Λιθοστρωτιώτισσα, επειδή είναι χτισμένο πάνω σε βράχο. Το όνομα «Μακελλάρια» το πήρε από το μακελειό που έγινε, όταν πήγαν να το κατακτήσουν οι Τούρκοι, το 1458. Ο πολυτιμότερος θησαυρός της Μονής είναι η θαυματουργή εικόνα της Παναγίας. Επίσης υπάρχουν και εκτίθενται καρυοφύλλια, γιαταγάνια, κουμπούρες των οπλαρχηγών και παλικαριών της Ξακουστής μάχης της Καυκαρίας, με τα οποία κατατρόπωσαν τον Ιμπραήμ το 1827 και στολές των αγωνιστών του 1821.

Αξίζει να αναφερθεί ότι σε μικρή απόσταση από τη Μονή, ακολουθώντας ένα μικρό «φιδίσιο» μονοπάτι οδηγείται ο επισκέπτης στο μικρό παρεκκλήσι της Μεταμορφώσεως. Η Μονή διαθέτει επίσης ξενώνες όπου μπορεί κάποιος να μείνει το βράδυ. Κάθε Σάββατο προς Κυριακή τελείται αγρυπνία. Ο δρόμος για να πάει κάποιος στη Μονή είναι σχετικά καλός υπάρχει άσφαλτος και ένα κομμάτι περίπου 5 χλμ. χωματόδρομος, αλλά βατός.

Η Μονή εορτάζει στις 15 και στις 23 Αυγούστου και το τηλέφωνό της είναι 26920-41247. Περισσότερες πληροφορίες γι' αυτήν <http://www.im-ka.gr/2013-01-07-13-50-14/2013-01-07-13-50-51/26-2013-01-21-16-03-07> και http://kalavrita.ws.gr/Kalavrita_Makellaria.asp

Παναγιώτης Σκαλτσάς

In the midst of today's monastery stands the temple of Panayia, a Byzantine cruciform church with a wood carved templon upon which is the miraculous icon of Virgin Mary. The monastery was destroyed by the Turks in 1458, and was renovated by the monk Neophytos.

The original name of the monastery was Panayia with the appellation "Lithostrotiotissa" because it is built upon a rock. The name "Makellaria" comes from the massacre that happened when the Turks tried to conquer it in 1458. The most precious treasure of the monastery is the miraculous icon of Virgin Mary. There are also displays of muskets, cutlasses, guns of chieftains and brave youths of the famous Battle of Kafkaria, in which they defeated Ibrahim in 1827, as well as uniforms of the 1821 Revolution fighters.

It is worth mentioning that at a short distance from the monastery, the visitor can reach the small oratory of Metamorphosis by following a little snakelike path. The monastery also has hostels where a visitor can stay during the night. Every Saturday to Sunday there is a Vigil Mass. The road for one to get to the monastery is for the most part well made but there is a piece of about 5 km that is a dirt road, but passable.

The monastery celebrates on the 15th and 23rd of August, and its telephone number is (030)-26920-41247. For more information about the monastery, one can visit the following sites: <http://www.im-ka.gr/2013-01-07-13-50-14/2013-01-07-13-50-51/26-2013-01-21-16-03-07> and http://kalavrita.ws.gr/Kalavrita_Makellaria.asp

Panagiotis Skaltsas

ΜΟΝΗ ΑΓ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΚΛΕΙΤΟΡΙΑΣ

Η Μονή του Αγ. Αθανασίου είναι ανδρική, ανήκει στη Μητρόπολη Καλαβρύτων και Αιγιαλείας και βρίσκεται μέσα σε

THE MONASTERY OF AYIOS ATHANASIOS IN KLEITORIA

The monastery of Ayios Athanasios is an exclusively male enclave. It belongs to the Metropolis of Kalavryta and Aigialeia and is

δάσος που αποτελείται από δέντρα δρυός, ελιάς και πρίνου, ανάμεσα στα χωριά Λευκάσιο και Φιλία Κλειτορίας.

Η Μονή έχει ηλικία πάνω από 350 έτη. Είναι διώροφη και αποτελείται από 50 κελιά μοναχών. Ο ναός είναι βασιλική τρίκλιτη με τρούλο. Υπήρξε εστία και ορμητήριο στον ξεσηκωμό του 1821. Κάηκε το 1943 από τους Ιταλούς. Μέσα στην Μονή υπάρχει μουσείο με ό,τι έχει απομείνει πριν το 1943.

Για να φτάσει ο επισκέπτης στη Μονή θα ξεκινήσει από το κέντρο της Δάφνης και θα κατευθυνθεί προς Κλειτορία. Στα 4,5 χλμ. θα βγει

στην οδό 111, στο δρόμο που οδηγεί προς Τρίπολη. Στη συνέχεια στρίβει αριστερά και συνεχίζει μέσα από δρόμο με πουρνάρια και πράσινο. Προχωρεί μέχρι την Φιλία και ύστερα στρίβει δεξιά προς την Μονή του Αγίου Αθανασίου. Ο δρόμος μέχρι εκεί είναι με άσφαλο, αλλά έχει αρκετές στροφές.

Η επίσκεψη στη Μονή μπορεί να συνδυαστεί με επίσκεψη στη Μονή Αγ. Δημητρίου. Στην περιοχή της Κλειτορίας υπάρχουν επίσης πολλοί χώροι για φαγητό.

Το τηλέφωνο της Μονής είναι 26920-36397, ενώ περισσότερες πληροφορίες μπορεί να πάρει ο επισκέπτης από το βιβλίο του Χ.Β. Καραθανάση, *Ιερά Μονή Αγίου Αθανασίου Φιλίων, Αθήνα 2010* που βρίσκεται στη διεύθυνση <http://adelfotis-filioton.gr/wp-content/uploads/2011/03/IERAMONH.pdf>

located inside a forest that consists of oak, olive and holm oak trees between the villages Filia and Lefkasio Kleitorias.

The monastery has an age of over 350 years. It has two floors and consists of 50 monk cells. The temple is a three-section basilica with a dome. It was a base of operations for the Greek troops in the uprising of 1821 and it was burnt in 1943 by the Italians. Inside the monastery there is a museum with anything left before 1943.

To visit the monastery, one will set off from the center of Daphne and will head to Kleitoria. At the 4.5 km the visitor will take

the route 111, that is, the national road leading to Tripoli. Then he/she must turn left and continue via the road with oak trees. The visitor goes on up to Filia, and then he/she has to turn right to the Monastery of Ayios Athanasios. The road up to that point is covered with asphalt but it has many turns.

The visit to the monastery of Ayios Athanasios can be combined with a visit to the Monastery of Ayios Dimitrios. In the area of Kleitoria there are also many places to enjoy a good meal.

The phone number of the monastery is (030)- 26920-36397. More information one can find in the book of Χ.Β. Karathanasi, *Iera Moni Ayiou Athanasiou Filion, Athens 2010*, and in the website <http://adelfotis-filioton.gr/wp-content/uploads/2011/03/IERAMONH.pdf>

Ελένη Γεωργίου

Eleni Georgiou

ΜΟΝΗ ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΜΑΝΕΣΙΟΥ

Η Ιερά Μονή του Αγ. Γεωργίου είναι ανδρική, βρίσκεται κοντά στο Μάνεσι Καλαβρύτων και ανήκει στη Μητρόπολη Καλαβρύτων και Αιγιαλείας. Με βάση την πα-

MONASTERY AYIOS GEORGIOS IN MANESI

The monastery of Ayios Georgios is an exclusively male enclave. It is located near Manesi of Kalavryta and it belongs to the Metropolis of Kalavryta and Aigialeia. Based

ράδοση και από υπάρχοντα σκεύη, προκύπτει ότι χτίστηκε τον 12ο με 14ο αι.

Κάτω από το καθολικό υπάρχει καταφύγιο, το οποίο στα χρόνια της Τουρκοκρατίας χρησιμοποιούνταν ως «Κρυφό Σχολείο» και στα χρόνια της ιταλογερμανικής κατοχής ως ασφαλές καταφύγιο των κατοίκων του Μανεσίου. Από τα Γενικά Αρχεία του Κράτους προκύπτει ότι η Μονή συνέβαλε στον αγώνα του 1821 για την ελευθερία της πατρίδας από τον τουρκικό ζυγό. Στα χρόνια της κατοχής, λόγω έλλειψης υλικών για την συντήρησή της, ερειπώθηκε για λίγο χρονικό διάστημα. Το 1978 αναπαλαιώθηκε, ανακαινίσθηκε και τέθηκε σε λειτουργία. Σήμερα η Μονή λειτουργεί με έναν μοναχό και πανηγυρίζει στις 23 Απριλίου.

Περισσότερες πληροφορίες για τη Μονή στην ιστοσελίδα <http://www.manesi-kalavritwn.gr/istoria/item/121-ιερά-μονή-αγίου-γεωργίου>

Αναστάσιος Σωμάκος

on the tradition and by studying the saved vessels, it is inferred that the monastery was built in the 12th – 14th century.

Beneath the Katholikon there's a shelter which, during the Turkish domination in Greece, was used as a secret school, while during the Italian – German occupation, it was used as a safe shelter for the people of Manesi. From the General State Archives emerges that the monastery contributed to the revolution of 1821 for the freedom of Greece from the Turkish enslavement. During the German occupation, the monastery was desolated for a while due to shortage of materials for its preservation. In 1978 the monastery was restored, renovated and started working again. Now the monastery operates with only one monk and it celebrates on the 23rd of April.

For more information about the Monastery, a visitor can see the webpage <http://www.manesi-kalavritwn.gr/istoria/item/>

Anastasio Somakos

ΜΟΝΗ

ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ

ΒΛΑΣΙΑΣ

Η Ιερά Μονή Αγ. Νικολάου είναι γυναικεία κοινοβιακή και ανήκει στη Μητρόπολη Καλαβρύτων και Αιγιαλείας. Είναι χτισμένη πάνω από το χωριό Άνω Βλασία στην κορυφή ενός απότομου λόφου. Βρίσκεται πάνω στον επαρχιακό δρόμο που συνδέει την Πάτρα με τα Καλάβρυτα μέσω Χαλανδρίτσας, σε απόσταση περίπου 46 χλμ. από την Πάτρα και 25 χλμ. από τα Καλάβρυτα.

Η ίδρυση της Μονής τοποθετείται από τον 7^ο μέχρι το 10^ο αι., που είναι το πιθανότερο, και απέκτησε μεγάλη φήμη. Κατα-

MONASTERY

OF AYIOS NIKOLAOS

IN VLASIA

The monastery of Ayios Nikolaos is a female commune and it belongs to the Metropolis of Kalavryta and Aigialeia. It is built over the village Ano Vlasia, on the top of a steep hill. It is located on the provincial road which connects Patras and Kalavryta via the village Chalandritsa, at a distance of about 46 km away from Patras and 25 km far from Kalavryta.

The foundation of the Monastery is dated from the 7th to the 10th century, when it became very famous. It was destroyed three times and the last renovation took place in

στράφηκε τρεις φορές και η τελευταία ανακαίνιση έγινε το 1892, οπότε πήρε τη μορφή που έχει σήμερα. Το πιο σημαντικό γεγονός που έγινε στη Μονή είναι η πολύνεκρη μάχη της Βλασίας, στον τελευταίο εμφύλιο πόλεμο τον Ιούλιο του 1948. Το μνημείο της μάχης με τα ονόματα των πεσόντων βρίσκεται σε μικρό κοιμητήριο, στο νότιο προαύλειο της Μονής, πάνω από τον γκρεμό.

Το καθολικό της Μονής, που βρίσκεται στο κέντρο της αυλής, ανήκει στο ρυθμό της βασιλικής με ωραίο τρούλο και σημαντικές μεταβυζαντινές φορητές εικόνες στο Ιερό Βήμα και το Τέμπλο. Μεγαλύτερο ενδιαφέρον όμως έχει παρεκκλήσιο της Γέννησης της Θεοτόκου και το κειμηλιοφυλάκιο της Μονής, όπου, μεταξύ άλλων, φυλάσσεται και το παλιό ξυλόγλυπτο τέμπλο του καθολικού.

Το τηλέφωνο της Μονής είναι 26920-41428. Περισσότερες πληροφορίες μπορεί να πάρει ο επισκέπτης γι' αυτήν από τις ιστοσελίδες <http://www.kalavrita.gov.gr/Default.aspx?tabid=312>; http://www.touristorama.com/kalabruta_iera_moni_agiou_nikolaou-01361 και www.vlasia.gr/monastery_of_Ag_Nikolao...

Βασιλική Ματσούρη

1892, when it took its current form. The most important fact that occurred in the Monastery was the bloody battle in Vlasia, during the last Civil War in July 1948. The monument of the battle with the names of the dead people is located in a small cemetery, in the north yard of the Monastery, over the cliff.

The Katholikon of the Monastery is located in the center of the yard, and it is a Basilica with dome and some post Byzantine portable icons in the Holy Step and the Templon. What is of greater interest is the Oratory of "Genisis Theotokou" (=The Birth of Virgin Mary) as well as the Vault of the Monastery, in which, amongst other, the old wood carved templon of the Katholikon is being kept.

For more information about the Monastery you can phone in (030)-26920-41428 or visit the sites <http://www.kalavrita.gov.gr/Default.aspx?tabid=312>, http://www.touristorama.com/kalabruta_iera_moni_agiou_nikolaou-01361, www.vlasia.gr/monastery_of_Ag_Nikolao...

Vasiliki Matsouri

ΜΟΝΗ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑΣ ΔΑΦΝΗΣ

Η Ιερά Μονή Ευαγγελίστριας Δάφνης είναι γυναικεία, ανήκει στη Μητρόπολη Καλαβρυτών και Αιγιαλείας και βρίσκεται 3 χλμ. πάνω από το χωριό Δάφνη Καλαβρυτών και σε υψόμετρο 1000 μ. στις πλαγιές του Αφροδισίου όρους (Κορακοφωλιά).

Η Μονή χτίστηκε τον 13ο αι. και γνώρισε ακμή κατά την Τουρκοκρατία. Στον αγώνα του '21 όλοι οι οπλαρχηγοί, Κολοκοτρώνης -

MONASTERY OF EVANGELISTRIA IN DAPHNE

The monastery of Evangelistria in Daphne is an exclusively female enclave and belongs to the Metropolis of Kalavryta and Aigialeia. It is located 3 km above the village Daphne at an altitude of 1000m on the slopes of mountain Aphrodisio (or Korakofolia).

The monastery was built in the 13th century and was in prosperity during the Turkish domination. In the revolution of 1821 all the chieftains, Kolokotronis - Petmezas

Πετμεζέοι - Δεληγιανναίοι - Ζαΐμηδες, διέρχονταν από τη Μονή για πληροφορίες, τροφοδοσία, κ.ά. Γι' αυτό και το 1826 κήκε από τον Ιμπραήμ και ξαναχτίστηκε το 1830.

Η Μονή πανηγυρίζει στις 25 Μαρτίου. Περισσότερες πληροφορίες στο βιβλίο του Μον. Χαρίτωνος Κausοκαλυβίτη, *Ιερά Μονή Ευαγγελίστριας Δάφνης Καλαβρύτων*, Θεσσαλονίκη 1980.

Αναστάσιος Σωμάκος

ΜΟΝΗ ΦΑΝΕΡΩΜΕΝΗΣ ΑΡΟΑΝΙΑΣ

Η Μονή Φανερωμένης Αροανίας Καλαβρύτων ανήκει στη Μητρόπολη Καλαβρύτων και Αιγιαλείας και είναι σήμερα διαλυμένη καθώς δεν έχει μοναχική αδελφότητα. Η Μονή είναι όμως επισκέψιμη και βρίσκεται στον επαρχιακό δρόμο Καλαβρύτων - Ολυμπίας σε απόσταση 2 χλμ. περίπου νοτιοδυτικά της Αροανίας σε υψόμετρο 1000 μ.

Σύμφωνα με την παράδοση χτίστηκε αρχικά τον 8ο αι. και ανακαινίστηκε πλήρως στις αρχές του 17ου αι.,

οπότε και αφιερώθηκε στη Θεοτόκο με το προσωνύμιο Φανερωμένη. Κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας βρισκόταν σε μεγάλη ακμή και έπαιξε σημαντικό ρόλο στην Ελληνική Επανάσταση. Διαλύθηκε το 1836 μαζί με πολλές άλλες μονές με διάταγμα της Οθωνικής Αντιβασιλείας.

Σήμερα βρίσκεται σε ημιερείπωμένη κατάσταση και καταβάλλεται προσπάθεια να αναστηλωθεί. Περισσότερες πληροφορίες

advocates – Deligiannis followers – Zaimis partisans, were going through the monastery for information and supplies. Thus it was burnt down in 1826 by Ibrahim and was rebuilt in 1830. The monastery celebrates on the 25th March.

More information can be found in the book of the Monk Chariton Kafsokalyvitis, *Iera Moni Evangelistrias Daphnes Kalavryton*, Thessaloniki 1980.

Anastasios Somakos

MONASTERY OF PHANEROMENI IN AROANIA

The monastery of Phaneromeni in Aroania is located in Kalavryta and belongs to the metropolis of Kalavryta and Aigialeia. Nowadays it is destroyed as it does not have a monastic brotherhood community. However one can visit the monastery. It is situated in the provincial road of Kalavryta-Olympia at a distance of about 2km southwest of Aroania, at an altitude of 1000m.

According to the tradition, it was first built in the 8th century and it was fully renovated in the early 17th century, when it was dedicated to Theotokos with the name "Phaneromeni" (which means Revealed). During the period of the Turkish domination, it was in great prosperity and played an important role to the Greek revolution. It was ruined in 1836 with many other monasteries after the decree of the Othonic viceroyalty.

Nowadays the monastery is semi-ruined and a great effort is being made for its restoration. For more information, log in the

ες για τη Μονή ο επισκέπτης θα βρει στην ιστοσελίδα http://www.fotgrammi.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=388:--16-9&catid=41:2009-09-18-12-42-56&Itemid=91 και στο βιβλίο του Μοναχού Μαξίμου Ιβηρίτου (Νικολοπούλου), Προσκυνητάριο της Ιεράς Μονής Παναγίας Φανερωμένης Αροανίας Καλαβρύτων, Άγιον Όρος, 2006.

Βασίλειος Αθανασόπουλος

following page:

http://www.fotgrammi.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=388:--16-9&catid=41:2009-09-18-12-42-56&Itemid=91. You can also read the book of monk Maximos Iviriths (Nikolopoulos) Proskenitarion of the monastery of Phaneromeni Aroanias Kalavryton, Ayion Oros, 2006.

Vasilios Athanasopoulos

ΜΟΝΗ ΑΓ. ΤΡΙΑΔΟΣ ΛΕΙΒΑΡΤΖΙΟΥ

Η Μονή της Αγ. Τριάδος Λειβαρτζίου ανήκει στη Μητρόπολη Καλαβρύτων και Αιγιαλείας, είναι διαλυμένη και βρίσκεται λίγο πριν την είσοδο του ομώνυμου χωριού. Για να φτάσει ο επισκέπτης στο Λειβαρτζι και οπωσδήποτε στη Μονή θα πρέπει να στρίψει αριστερά 5 χλμ. περίπου μετά την Ψωφίδα στην κατεύθυνση προς Καλάβρυτα.

Ως έτος ίδρυσής της αναφέρεται το 1650. Το καθολικό της ανήκει στον τύπο του σταυροειδούς εγγεγραμμένου τετρακίονιου ναού με τρούλο και είναι αγιογραφημένο ολόκληρο με τοιχογραφίες που ανάγονται στο 1750. Στο χώρο του σημερινού καθολικού μεταφέρθηκε η παλαιότερη Μονή, που βρισκόταν ψηλότερα και δεν υπήρχε καλλιεργήσιμη γη για την επιβίωση των μοναχών. Σύμφωνα με μαρτυρίες η Μονή έφτασε τους σαράντα μοναχούς στην ακμή της και απέκτησε μεγάλη περιουσία. Στο τέλος του 17ου αι. ο δάσκαλος Λεόντιος Σκάρμας από το Σοποτό, ίδρυσε σχολείο στη Μο-

MONASTERY OF AYIA TRIADA IN LEIVARTZI

The monastery of Ayia Triada in Leivartzi belongs to the Metropolis of Kalavryta and Aigialeia. The monastery is ruined and is situated just outside the entrance of the village Leivartzi. In order for the visitor to reach the village and definitely the monastery, he/she must turn left, just 5km after Psophis, in the direction to Kalavryta..

Its foundation dates back to 1650. Its Katholikon is a four - pillar cross-like temple with a dome and fully religiously painted with wall paintings that date back to 1750. The old monastery was moved to the area in which the present Katholikon stands because there was no land for agriculture for the monk's survival in its previous location. According to some testimonials, not only did the monastery have 40 monks at its peak but it also acquired great fortune.

νή, το εμπλούτισε με σπουδαία βιβλιοθήκη και δίδασκε στους νέους την ελληνική και τη λατινική γλώσσα. Σχολείο λειτούργησε επίσης στη Μονή και επί εποχής του Ιωάννη Καποδίστρια. Το 1836, παρόλο που η μονή διαλύθηκε με διάταγμα της Οθωνικής Αντιβασιλείας, κάποιοι από τους μοναχούς παρέμειναν και συνέχισαν να εργάζονται και να εξασφαλίζουν την απρόσκοπτη λειτουργία του σχολείου της Μονής, για αρκετά χρόνια ακόμη. Μετά το 1850 άρχισε η ερήμωση του μοναστηριού και τα κελιά της μετατράπηκαν σε ποιμνιοστάσια, ενώ η περιουσία της καταπατήθηκε. Με τις προσπάθειες των κατοίκων οι εγκαταστάσεις της Μονής βρίσκονται σε πολύ καλή κατάσταση σήμερα.

Περισσότερες πληροφορίες στην ιστοσελίδα http://www.kalavrytanews.com/2012/04/blog-post_7235.html και στο βιβλίο της Χάιδως Μπάρκουλα, Τα χωριά νότια του Ερυμάνθου, Αθήνα, 2001, σ. 68-90.

Βασίλειος Αθανασόπουλος

At the end of the 17th century the teacher Leontios Skarmas from Sopoto, established a school in the monastery which he enriched with a great library. There he taught the youth the Greek and the Latin language. There was also a school at the monastery at the time of Kapodistrias. In 1836, even though the monastery was ruined by a decree of the Bavarian vice-royalty, some of the monks continued to live and work in the monastery, ensuring that the monastery school continued to operate.

After 1850 there was a desolation of the monastery and its property was trespassed and looted. With the efforts of the area residents, the monastery settlements are now in a very good condition.

More information can be found on the following webpage http://www.kalavrytanews.com/2012/04/blog-post_7235.html

Vasilios Athanasopoulos

ΓΛΩΣΣΑΡΙΟ

Άβατο: χαρακτηρίζεται Μονή, ανδρική ή γυναικεία, στην οποία δεν επιτρέπεται η είσοδος ατόμων διαφορετικού φύλου.

Άγιος: ο κατά χάρη θεωμένος εν Χριστώ άνθρωπος.

Ασκητήριο: απομονωμένο μικρό οίκημα ή σπήλαιο που ζούσαν ασκητές μοναχοί.

Βασιλική: αρχιτεκτονικός τύπος ναού σε σχήμα ορθογώνιο.

Εγκαινίο: μεταλλικό κουτί με Ιερά Λείψανα που τοποθετείται από τον επίσκοπο την ημέρα των εγκαινίων σε τρύπα στο μέσο της Αγ. Τράπεζας.

Θεοτόκος: η Παρθένος Μαρία. Η Μητέρα του Ιησού Χριστού.

Ιερό Βήμα: το τρίτο και ιερότερο μέρος του ναού που υπάρχει η Αγ. Τράπεζα και η Αγ. Πρόθεση.

Καθολικό: ο κεντρικός ναός της Μονής.

Κελί: μικρό δωμάτιο, που αποτελεί τον ιδιωτικό χώρο του μοναχού για προσευχή και ανάπαυση.

Κειμηλιοφυλάκιο: ο χώρος που φυλάσσονται τα κειμήλια της Μονής.

Κάρα (αγία): το οστό της κεφαλής του Αγίου σε λειψανοθήκη.

Κοίμησις Θεοτόκου: Θεομητορική εορτή στις 15 Αυγούστου.

Κοινοβιακό σύστημα: τρόπος οργάνωσης της μονής, κατά τον οποίο είναι όλα κοινά για τους μοναχούς.

Κυρίως Ναός: ο κεντρικός χώρος του οικοδομήματος του ναού, το δεύτερο στη σειρά από τα τρία μέρη του.

Λειψανοθήκη: ειδικό μεταλλικό κουτί,

GLOSSARY

47

Avato: A monastery, male or female, in which the entry to individuals of the opposite sex is not allowed.

Ayios, Ayia, Ayioi: Saint.

Hermitages: isolated small residences or caverns where ascetic monks live.

Basilica: The architectural type of church in the rectangle form.

Egkainio: A metal box in which Holy Relics are placed and is positioned by the bishop in a hole in the centre of the Holy Bank on the consecration day.

Theotokos: Mother of God, Godbearer, Birth - giver to God.

Holy Step: The third and holier part of a temple where the Holy Bank and the Holy Intention exist.

Katholikon: The main church of a monastery.

Cell: small room that constitutes the private space of a monk for prayer and rest.

Vault: the space where heirlooms of the monastery are locked.

Cranium (saintly): the skull (bone) of a Saint.

Koimesis Theotokou: The Dormition of the Theotokos.

Commune system: A way of organizing the monastery by which monks share everything.

Main Temple: The second in line space of the church building which is the central part of the building.

Reliquary: A special metal box,

στο οποίο είναι τοποθετημένα Αγία Λείψανα.

Μετόχι: οικοδομικό συγκρότημα, με ναό κελιά και αποθήκες, που ανήκει σε μια Μονή.

Νάρθηκας: το πρώτο μέρος του ναού, ο χώρος μετά την είσοδο.

Παλαιομονάστηρο: οι παλαιές εγκαταστάσεις μιας Μονής που έχει μεταφερθεί σε άλλο χώρο.

Παναγία: Η Αειπάρθετος και Θεοτόκος Μαρία.

Παρακλήσιο: Ναός που ανήκει σε Μονή ή ενορία και δεν είναι ο κεντρικός, καθολικό ή ενοριακός.

Σιγίλιο: Πατριαρχικό έγγραφο.

Σταυροειδής εγγεγραμμένος ναός με τρούλο: αρχιτεκτονικός τύπος στον οποίο ο χώρος διαμορφώνεται με τρόπο ώστε στο εσωτερικό και στις στέγες να σχηματίζεται σταυρός που εγγράφεται σε ορθογώνιο.

Σταυροπηγιακή Μονή: Μονή που υπάγεται άμεσα στην πνευματική δικαιοδοσία του Οικουμενικού Πατριαρχείου.

Τέμπλο: το ξύλινο ή μαρμάρινο εικονοστάσι που χωρίζει τον κυρίως Ναό από το Ιερό Βήμα.

Χρυσόβουλο: αυτοκρατορικό έγγραφο υπογεγραμμένο με κόκκινη μελάνη και χρυσή σφραγίδα.

M. Αθανασοπούλου - Τσιριγκούλη

in which saint Relics are placed.

Metochion: A buildings cluster with temple, cells and cellars that belong to a monastery.

Narthex: The first part of the temple, the space after the entrance.

Palaiomonastiro: Old Monastery.

Panayia: The Holiest and Ever - Virgin Mother of God.

Oratory: Temple that belongs to a monastery or a parish and is not the central church.

Sigil: Patriarchal document.

Triconch church: An architectural type in which, the space is designed in such a way that a cross is formed, which is in the interior and the roof inscribed in a rectangle.

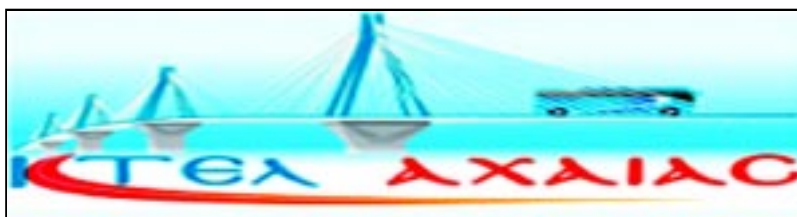
Stauropegion: Monastery that is directly governed by the intellectual jurisdiction of the Ecumenical Patriarchate.

Templon: the wooden or marble iconostasis that separates the main Temple from the Holy Step.

Chrysobull: imperial document, usually ceding privileges, written on parchment bearing the date and the emperor's signature in red ink and a gold seal.

M. Athanasopoulou - Tsirogouli
Transl. : Ismini Kavallari

ΧΟΡΗΓΙΑ ΥΠΕΡΑΣΤΙΚΟΥ ΚΤΕΛ ΑΧΑΪΑΣ
Α BENEFACTION OF INTERURBAN ACHAEA KTEL